

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Politologických studií

Katedra Politologie

Bakalářská práce

2020

Anastazie Podhůrská

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Politologických studií

Katedra Politologie

Inspirace krajně pravicových hnutí Platónem

Na příkladu francouzské G.R.E.C.E.

Bakalářská práce

Autor práce: Anastazie Podhůřská

Studijní program: Politologie

Vedoucí práce: Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 31. července 2020

Anastazie Podhůrská

Bibliografický záznam

PODHŮRSKÁ, Anastazie. *Inspirace krajně pravicových hnutí Platónem na příkladu francouzské G.R.E.C.E.* Praha, 2020. 50 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut Politologie. Katedra Politologie. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

Rozsah práce: 76 096 znaků včetně mezer

Anotace

Bakalářská práce *Inspirace krajně pravicových hnutí Platónem* zkoumá možný vliv Platónových myšlenek na krajně pravicová hnutí na příkladu francouzského think tanku GRECE. Práce se zabývá vývojem krajně pravicových hnutí ve Francii po konci 2. světové války do konce 60. let, kdy došlo k založení *Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*, neboli GRECE. V této části práce se mimo jiné věnuji válce v Alžírsku, jelikož výrazně ovlivnila názor řady příznivců krajní pravice na kolonialismus. Dále se práce zaměřuje přímo na think tank GRECE, jeho ideologii, vývoj, a také na dva členy: Alaina de Benoista a Domiqua Vennera. Závěr práce je věnovaný rozboru knihy *'Manifesto for a European Renaissance'* a jejímu porovnání s Platónovou Ústavou. Cílem práce je zjistit, zda lze v těchto dvou knihách, jejichž vydání dělí téměř 2 500 let, nalézt stejné, nebo podobné myšlenky. Práce je koncipovaná jako analýza a komparace.

Annotation

The bachelor's thesis *'How does Plato's influence on far-right movements'* examine the possible influence of the Plato's ideas on the far-right movements on the example of the French think tank GRECE. The thesis focuses on the development of far-right movements in France after the end of the World War II to the late 60s, when *Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne* (GRECE) was formed. This part of the thesis focuses, among other things, on the Algerian War, because it influenced view of many far-right supporters on the colonialism. The thesis next focuses directly on the think tank GRECE, its ideology, development and on two members: Alain de Benoist and Dominique Venner. The final part of the thesis focuses on the analysis of the book *'Manifesto for a European Renaissance'* and its comparison with the Plato's *Republic*. The aim of the thesis is to find out whether the same or similar ideas can be found in these two books, the publication of which is almost 2,500 years apart. The thesis is designed as an analysis and comparison.

Klíčová slova

Egalitářství, Evropa, France, kolonialismus, krajní pravice, GRECE, nová pravice, Platón, přistěhovalectví

Keywords

Egalitarianism, Europe, France, colonialism, far right, GRECE, new right, Plato, immigration

Title

The Plato's influence on far-right movements

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce Mgr. Janovi Charvátovi, M.A., Ph.D. za vedení této práce, a především za cenné rady, které mi v průběhu psaní práce poskytoval.

Obsah

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	2
1. ÚVOD	3
1.1. PŘEHLED LITERATURY	5
1.2. METODOLOGIE	6
2. FENOMÉN VZNIKU NEOFAŠISTICKÝCH SKUPIN PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE.....	7
2.1. SITUACE V POVÁLEČNÉ EVROPĚ.....	7
2.2. OBDOBÍ DEKOLONIZACE.....	10
2.2.1. <i>Poujadovo hnutí</i>	10
2.2.2. <i>Alžírská válka</i>	11
2.2.3. <i>Návrat Jeune Nation</i>	12
3. VZNIK NOVÝCH PRAVICOVÝCH HNUTÍ.....	14
3.1. EUROPE-ACTION.....	14
3.2. NOUVELLE DROITE	15
3.3. GRECE.....	16
3.3.1. <i>Vývoj: od založení po současnost</i>	17
3.3.2. <i>Vize nové Evropy</i>	21
3.3.3. <i>Osobnosti GRECE</i>	22
3.3.3.1. Dominique Venner	22
3.3.3.2. Alain de Benoist.....	24
3.3.4. <i>Manifesto for a European Renaissance</i>	27
3.3.4.1. Predicaments.....	27
3.3.4.2. Foundations.....	27
3.3.4.3. Positions	28
3.4. CO NA TO PLATÓN?.....	29
3.4.1. <i>Kdy vzniká společnost?</i>	30
3.4.2. <i>Rovnostářství</i>	30
3.4.3. <i>Přístup k ženám</i>	30
3.4.4. <i>Prvky eugeniky</i>	31
3.4.5. <i>Forma vlády</i>	31
4. ZÁVĚR	32
5. SUMMARY	34
POUŽITÁ LITERATURA	36

Seznam použitých zkratk

CLOSOR	Styčný tábor důstojníků a poddůstojníků v záloze
CR	Conservative Revolution
FEN	Federace nacionalistických studentů (<i>Fédération des étudiants nationalistes</i>)
FN	Národní sdružení (<i>Front National</i>)
GENE	Studijní skupina pro novou výchovu
GRECE	<i>Groupement de recherche et d'études pour la civilisation europe'enne</i>
JN	Mladý národ (<i>Jeune Nation</i>)
MSE	Evropského sociálního hnutí
MSUF	Socialistické hnutí francouzské jednoty
NEO	Nový evropský řád
OAS	Organizace tajné armády (<i>Organisation Armée Secrète</i>)
PPF	<i>Parti Populaire Français</i>
PRUP	Republikánská strana lidové jednoty
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik

1. Úvod

V průběhu celého 20. století vznikla celá řada krajně pravicových skupin, které se ve svých programech odkazovaly na uznávané světové myslitele a filosofy. Stranou nebyl ponechán ani Platón, jehož myšlenky rezonovaly dokonce v nacistickém Německu (Forti 2006, s. 16–19).

Právě vliv Platónova myšlení na krajně pravicová uskupení jsem se rozhodla zkoumat ve své bakalářské práci. Jelikož se jedná o velice obsáhlé téma, vybrala jsem si pro účel tohoto výzkumu francouzský krajně pravicový think tank G.R.E.C.E. (*Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*). Do češtiny lze název přeložit jako Sdružení pro výzkum a studium evropské kultury.

Má výzkumná otázka tedy zní: **Jaké lze nalézt shody mezi ideologií francouzské krajně pravicové skupiny GRECE a Platónovým učením?**

Oproti původní tezi, kde jsem o GRECE mluvila jako o neofašistickém hnutí, bych se ráda opravila. Zařazení GRECE na politickém spektru není jednoznačné. Namísto zařazení mezi neofašistické skupiny jsem zvolila poněkud obsáhlejší zařazení mezi krajně pravicové skupiny. Samo GRECE odmítlo v minulosti myšlenku nacismu stejně jako jakéhokoli totalitního režimu. Nelze ovšem opomenout ideologický původ řady členů i zakladatelů hnutí, kteří v minulosti dávali najevo nostalgii po režimech konce první poloviny 20. století.

V práci zabývám i vývojem krajní pravice ve Francii po 2. světové válce, abych přiblížila situaci, ve které se nacházela krajní pravice ve Francii v době vzniku GRECE. Jedním z nejdůležitějších milníků pro vývoj krajní pravice ve Francii ve druhé polovině 20. století byla válka v Alžírsku. Po skončení tohoto konfliktu se celá krajní pravice nacházela v hluboké krizi a ze zastánců setrvání Alžírsku ve francouzské koloniální říši se stali zarytí odpůrci kolonialismu. Z této krize francouzskou krajní pravici vyvedl nástup mladé generace, která události kolem 2. světové války zažila buď ve velmi raném věku, nebo je nezažila vůbec.

Zkratka pro *Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne*, GRECE, zní téměř stejně jako francouzský název pro Řecko: *Grèce*. Zakladatelé tak dali najevo sympatie s ideály antického Řecka.

GRECE jako celek odmítlo rasismus, a naopak z něj obvinilo další politické přístupy, jako je například liberalismus. Na druhou stranu se opakovaně ohání myšlenkou genetických a kulturních odlišností, na jejichž základě by měl být svět rozdělen. Právě tento důraz na

rozdělení světa podle rasové klíče je důležité zdůraznit, jelikož předpokládá existenci etnicky ‘čistých’ komunit. Svět rozdělený dle rasového, kulturního, nebo etnického klíče nelze v žádném případě považovat za svět bez rasismu. Naopak se jedná o dystopickou vizi rasově segregovaného světa.

Dále opakovaně obhajují myšlenku indoevropského mýtu, který byl klíčový i pro představitele nacistického Německa.

Jednou z nejdůležitějších osobností francouzské krajní pravice je bezpochyby Alain de Benoist, narozený v roce 1943. Byl to právě de Benoist, kdo se pomohl krajní pravici chopit se nových témat a dodal jí více ‘intelektuální rozměr’.

Další osobností francouzské krajní pravice, které se v práci věnuje je Dominique Venner. Společně s výše zmíněným Alainem de Benoistem se podílel na založení think tanku GRECE a podílel se na popularizaci francouzské krajní pravice i za jejími hranicemi. Za své ideály dokonce položil i svůj život, když v roce 2011 spáchal v katedrále Notre-Dame politicky motivovanou sebevraždu.

Následně se zabývám rozborem knihy *‘Manifesto for a European Renaissance’*, na jejímž autorství se podílel výše zmíněný Alain de Benoist s Charlesem Champetierem a její komparaci s Ústavou od Platóna, abych zjistila, zda lze v těchto dílech nalézt podobná stanoviska. Obě díla mimo jiné porovnávám z hlediska organické demokracie, jelikož se dá říct, že část jejích principů přijalo GRECE za své. Nejdůležitějšími prvky organické demokracie je důraz na etnickou homogenitu národa, aristokratický princip, důraz na prioritu vůle národa a princip dějinného osudu.

1.1. Přehled literatury

Teoretická část práce, ve které se věnuj vývoji krajně pravicových hnutí ve Francii po skončení 2. světové války, včetně vývoje samotného think tanku GRECE se opírá o odborné články autorů, kteří se touto tematikou dlouhodobě zabývají.

Pro nastínění situace v poválečné Evropě byl pro psaní práce klíčový francouzský historik Pierre Milza a jeho dílo *‘Evropa v černých košilích’* (2005), dále vysokoškolský profesor zaměřující se na Francii a autor knihy *‘The Extreme Right in France: From Pétain to Le Pen’* (2007) James G. Shields a Ian R. Barnes, který se ve svých článcích hojně zaměřoval na fašismus a neofašismus ve Francii, mj. ve knihách *‘Antisemitic Europe and the ‘Third Way’: The Ideas of Maurice Bardèche’* (2000), *‘I am a Fascist Writer: Maurice Bardèche–Ideologist and Defender of French Fascism’* (2002) a *‘A fascist Trojan horse: Maurice Bardeche, fascism and authoritarian socialism’* (2003).

Pro nastínění dalšího vývoje krajní pravice ve Francii jsem též využila dílo dvojice autorů Tamira Bar-Ona a Stéphanu Françoise *‘The Nouvelle Droite and “Tradition”’* (2014), dále články, které vypracoval samostatně Tamira Bar-On, který je považována za jednoho z předních světových expertů v oblasti evropské nové pravice: *‘The Ambiguities of the Nouvelle Droite, 1968-1999’* (2001), *‘Fascism to the nouvelle droite: The dream of Pan-European empire’* (2008) *‘Transnationalism and the French Nouvelle Droite’* (2011) a *‘The French New Right: Neither Right, nor Left?’* (2014).

Dalším důležitým autorem, z jehož článků jsem při psaní práce čerpala je politolog Alberto Spektorowski, autor odborných článků zaměřených na novou pravici: *‘The French New Right: Differentialism and the Idea of Ethnophilian Exclusionism’* (2000), *‘The New Right: Ethno-regionalism, ethno-pluralism and the emergence of a neo-fascist ‘Third Way’* (2003) a *‘Fascism and Post-National Europe: Drieu La Rochelle and Alain de Benoist’* (2016).

V menší míře jsem čerpala i z prací autorů, jako je například politolog José Pedro Zúquete nebo historička se zaměřením na Francouzskou historii Debbie Lackerstein.

Klíčovým dílem pro závěrečnou část práce se stalo dílo dvojice autorů Alaina de Benoista a Cherlese Champetiera *‘Manifesto for a European Renaissance’* společně s Ústavou od antického filosofa Platóna.

1.2. Metodologie

Metodologicky budu v části práce věnující se historii krajní pravice ve Francii po 2. světové válce postupovat metodou analýzy výše uvedených odborných textů. Na tuto část navážu analýzou textů týkajících se přímo think tanku GRECE, jeho vývoje a ideologie. Dále navážu stručným popisem života a díla dvou významných osobností GRECE. Jmenovitě se budu věnovat historikovi Dominique Vennerovi a Alainovi de Benoistovi. Výsledný text bude tvořit syntézu již sepsaných materiálů k této tématice.

Část práce, ve které se budu věnovat knize *Manifesto for a European Renaissance* od dvojice autorů Alaina de Benoista a Charlese Champetiera bude z metodologického hlediska též analýzou. Cílem této části práce je určit jaká témata jsou v knize rozebrána, případně jaká řešení navrhnou autoři k daným problematikám a jak vypadá zde popsána vize ideálního státního zřízení, i světa jako celku. Použito bude metod kvalitativního výzkumu.

Závěrečná část práce se bude sestávat z komparace přístupů k vybraným tématům v knihách *Manifesto for a European Renaissance* a *Ústavy* od řeckého filosofa Platóna. V této části práce dojde s pomocí analýzy provedené v předchozí pasáži k určení a rozboru témat, která jsou rozebrána v obou knihách. Jmenovitě se jedná pohled na vznik společnosti (v Platónově případě obce), děle na rovnost mezi lidmi obecně, ale i rovnost mezi mužským a ženským pohlavím. Dalším porovnávaným faktorem jsou podmínky pro plození dětí a popis správy daného zřízení. Obě díla budu také porovnávat z hlediska principů klíčových pro organickou demokracii. Stejně jako v předchozí části, bude i v této užito metod kvalitativního výzkumu.

2. Fenomén vzniku neofašistických skupin po 2. světové válce

Po druhé světové válce a po hrůzách, které během ní byly napáchány, panovala silná negace vůči všemu, co by se dalo považovat za krajně pravicové. Napříč celou Evropou docházelo někdy k více, někdy k méně divokým čistkám od představitelů krajní pravice. Nicméně po opadnutí euforie z vítězství nad nacismem a fašismem napříč západní Evropou začali vystávat jednotlivci i celé skupiny hlásící se ke krajní pravici, kteří se na čas uchýlili do ústraní.

2.1. Situace v poválečné Evropě

V Itálii docházelo po pádu Italské sociální republiky k tzv. divoké očištění, během které nebyly výjimkou ani popravy bez soudu. Jen v severní Itálii přišlo v tomto období o život 12 000 – 15 000 lidí. Ve většině případů se jednalo o příslušníky „černých brigád“, ozbrojených složek Italské sociální republiky a převážně středních kádrů strany. Trestu smrti unikla většina vysoko postavených hodnostářů strany (Milza 2005, s. 29).

I přes důkladnou očištění zůstal v Itálii poměrně velký počet těch, kteří k minulému režimu stále chovali sympatie. Příznivci krajní pravice se museli začít scházet ilegálních skupinách.

Na druhou stranu byla ve Francii situace o poznání jiná. Zatímco v Itálii se svého času jednalo o oficiální doktrínu státu a nacistické Německo bylo až do roku 1943 spojencem, ve Francii, která byla Německem poražena, byla jakákoli spolupráce s gestapem nebo jednotkami SS neodpustitelnou zradou a popřením národního ideálu (Milza 2005, s. 39–40). Co se týče tématu kolaborace za Vichistického režimu, tak veškeré snahy vypořádat se objektivně s tímto obdobím byly v poválečných letech znemožněny neshodami nejen mezi politiky, ale i rozporuplnými reakcemi veřejnosti na potrestání válečných zločinců, kteří byli občany Francie. Postupem času tak téma kolaborace za Vichistického režimu ustoupilo do pozadí a Francouzi uvěřili de Gaullovu mýtu o celonárodním odporu (Golsan 1993, s. 371–372).

Z kolaborace s nepřítelem bylo jen ve Francii obviněno na 125 000 občanů. Oficiální čísla neexistují, ale odhaduje se, že několik desítek tisíc lidí bylo zabito bez předchozího soudu rozvášněnými davy občanů krátce po osvobození. Další vlna poprav přišla po vynesení rozsudků soudy. Pravice jako celek nesla břímě viny za zločiny spáchané během války (Barnes 2000, s. 58).

První aktivistické uskupení se zformovalo chvíli po konci války kolem bulletinu *Le Combattant européen* Reného Bineta. Sám René Binet, autor děl *Teorie rasismu*, *Příspěvek k rasistické etice*, *Národní socialismus proti rasismu*, se podílel na mnohých pokusech o obrození fašistické „rodiny“. (Milza 2005, s. 43–44). Binet se stal nejenergičtějším propagátorem krajní pravice ve Francii v poválečném období.

Je to právě uskupení *Le Combattant européen* Reného Bineta, kolem kterého ve druhé polovině 40. let vznikaly nejradikálnější neofašistické organizace, které se otevřeně hlásily k dědictví III. říše (Milza 2005, s. 44–45).

Za zmínku stojí Republikánská strana lidové jednoty (PRUP), kterou v roce 1946 založil sám Binet. PRUP bylo v roce 1948 přeměněno v Socialistické hnutí francouzské jednoty (MSUF), nad kterým převzal záštitu Maurice Bardèche. Jednalo se o první hnutí, které otevřeně nesouhlasilo s uspořádáním vycházejícím z vítězství Spojenců a otevřeně se hlásilo k rasismu a antisemitismu (Shields 2007, s. 58).

Toto hnutí bylo ale o rok později rozpuštěno kvůli podněcování k rasově motivovanému násilí. Je pravda, že uskupení, která vznikla kolem Reného Bineta čítala pouze pár stovek aktivistů. Na druhou stranu dodala tato uskupení francouzskému neofašismu znaky, kterými se vyznačuje dodnes, zejména antikomunismus, útočný antisemitismus, rasismus, sociální radikalismus¹, zálibu v teroristických akcích, ale i znak v podobě keltského kříže (Milza 2005, s. 44–45).

Podobný původ jako PRUP mělo i hnutí *Commandos de Saint-Ex* založené v roce 1947 Charlesem Lucou. Toto hnutí bylo ale v roce 1949 rozpuštěné ministerstvem vnitra, který jej považoval za příliš nebezpečné. Vzápětí bylo ale obnoveno pod názvem *Mouvement national Citadelle* a v roce 1953 se proměnilo ve Francouzskou falangu (Milza 2005, s. 45).

Významným fašistickým myslitelem, kterému se podařilo přežít poválečnou očistu, je Maurice Bardèche. Byl velkým zastáncem vichistické Francie, odpůrcem odboje a poválečných procesů jak s kolaboranty, tak i s válečnými zločinci v Norimberku. (Shields 2007, s. 57). Prohlásil, že „fašismus jako politický systém není odpovědný za vyhlazování židů, stejně jako jaderná fyzika coby vědecká teorie není odpovědná za zničení Hirošimy.“ (Bardèche 1960, s. 36).

---

¹ Pojem sociální radikalismus označuje deviantní chování v reakci na špatně sociální nebo osobní podmínky (Reed 1923, s. 37).

Nicméně Bardèche během svého snažení o znovuvytvoření jednotné krajní pravice nezahlížel k německému fašismu, nýbrž k italskému fašismu. Jedná se ale o jeho nejtvrděší podobu z dob Italské sociální republiky (Milza 2005, s. 42–43, 49–50). V roce 1951 se jako zástupce *Comite' National Fran,cais* zúčastnil setkání evropského neofašismu ve švédském Malmö, kterého se zúčastnila přibližně stovka delegátů a přispěl k založení Evropského sociálního hnutí (MSE), coby 'fašistické internacionály' (Barnes 2002, s. 205).

MSE si kladlo za cíl bojovat proti komunismu a ustanovit v Evropě sílu, která by byla protiváhou Sovětskému svazu na východě a Spojeným státům na západě (Barnes 2003, s. 179). Myšlenka útoku na demokracii ve stínu událostí druhé světové války a s ohledem na sílící vliv komunismu v Evropě neměla potenciál získat velký počet příznivců. Z tohoto důvodu byla témata, kterými by na sebe mohli strhnout nežádoucí pozornost, cíleně potlačena (Milza 2005, s. 49–50). Přesto se účastníci kongresu shodli na myšlence fašistického evropanství za účelem obrany před údajným židovským spiknutím a rasové degradaci (Barnes 2003, s. 179).

V manifestu Evropského sociálního hnutí počítalo se vytvořením Evropské říše s jednou vládou, armádou i ekonomikou (Shields 2007, s. 60).

Přesto, že se MSE zpočátku těšilo podpoře představitelů francouzské krajní pravice, došlo uvnitř hnutí k rozkolu. Fungovalo ale až do roku 1960 jako zaštiťující orgán přibližně čtyřiceti neofašistických uskupení (Shields 2007, s. 116).

Radikální část členů MSE byla nespokojena s umírněnou politikou hnutí. Na podzim 1951 se v Curychu sešli radikální rebelové z MSE a založili Nový evropský řád (NEO), v jehož čele stanul René Binet a Gaston-Armand Amaudruz (Tauber 1959, s. 573). NEO se otevřeně hlásilo k rasismu, antisemitismu a sociálnímu darwinismu. Největší popularity dosáhlo NEO mezi lety 1955 a 1961 a podařilo se mu seskupit asi 50 neofašistických hnutí (Shields 2007, s. 60–61, 116).

Veškerá krajně pravicová hnutí vzniklá na konci 40. a na začátku 50. let měla několik společných rysů. Ve většině případů se jednalo o uskupení s malým počtem členů a mizivým politickým vlivem. Navzdory snahám o konsensus ohledně klíčových témat tihly k vnitřním konfliktům, které vedly k rozštěpením těchto hnutí, což mělo negativní dopad na jejich popularitu. Kampaně typu vznik fašistické internacionály se těšily zájmu úzkého, ale oddaného počtu příznivců.

2.2. Období dekolonizace

Ještě v roce 1950 se zdálo, že francouzská krajní pravice bude přežívat pouze v podobě malých a „neškodných“ uskupení. Navíc témata, na kterých do té doby krajní pravice stála (odpor k potrestání kolaborantů a antikomunismus), ztratila svou podstatu. V lednu 1951 došlo k vyhlášení amnestie pro odsouzené s trestem nižším než 15 let vězení. Co se týče boje s komunismem, tak po komunistické převratu v roce 1948 v Československu rezonovalo téma antikomunismu napříč Evropou (Milza 2005, s. 63–65).

Krajní pravice se tedy musela chopit nových témat. Na začátku 50. let si přisvojila téma boje za zachování kolonií a začala vystupovat jako zastánce zájmů lidí, kteří trpěli kapitalistickou ekonomikou. Byl to právě rozpad francouzské koloniální říše, která zmobilizovala vlastenecké cítění Francouzů a postavila celou řadu reprezentantů republikánské pravice po bok extremistů. K celkové nespokojenosti Francouzů vedl ale i krach tripartity, válka v Koreji a s tím související zhoršující se mezinárodní situace i zklamání ze stavu země po přijetí Ústavy v roce 1946. Nejhuře ale Francouzi vnímali alžírskou válku (Milza 2005, s. 65).

V roce 1949 vstoupilo na scénu hnutí bratří Sidosů *Jeune Nation* (Mladý národ), které zaujalo své místo na krajní pravici. Prapor *Jeune Nation* se symbolem keltského kříže našel své příznivce mimo jiné i v řadách vojáků navrátilých se z války v Indočíně (Winock et al. 1998, s. 140). *Jeune Nation* lze charakterizovat jako protikomunistické, xenofobní hnutí, jehož členové podporovali myšlenku silného státu, který by měl podobu říše (Stockemer 2017, s. 7).

Za nepřítel byla označena ideologie sionismu a americký imperialismus, a to v ekonomické i kulturní podobě. V těchto rozpínajících se ideologiích vidělo *Jeune Nation* utlačovatele národních identit (Bastow a Martin 2003, s. 101).

Jeune Nation ustoupilo do pozadí poté, co několik členů napadlo předsedu vlády Josepha Laniela a ministra obrany Reného Plevena během pokládání věnců u hrobu Neznámého vojína, za což byli odsouzeni k několika měsícům vězení, čímž bylo *Jeune Nation* oslabeno až do alžírské války (Milza 2005, s. 68–69).

2.2.1. Poujadovo hnutí

V období, kdy hnutí *Jeune Nation* ustoupilo do pozadí, vstoupilo na scénu Poujadovo hnutí, které získalo jméno po svém zakladateli Pierru Poujadovi, když v roce 1953 s přibližně třiceti obchodníky a řemeslníky z města Saint-Céré založil Svaz na obranu obchodníků a řemeslníků (UDCA). Toto hnutí vzniklo původně jako hnutí živnostníků nespokojených se

systemem kontroly vybírání daní (Winock et al. 1998, s. 141). V tomto zpočátku populistickém hnutí se setkávali lidé z různých částí politického spektra, kteří nesouhlasili s daňovou politikou vlády. Hnutí si kladlo za cíl bojovat proti daňovým úředníkům, politikům a dalším metropolitním elitám, parazitujícím dle jejich názoru ve jménu pokroku na drobných živnostnících (Shields 2007, s. 68–70).

Postupem času ale docházelo ze strany UDCA k čím dál častější kritice režimu a začaly se ozývat radikálnější názory týkající se antiparlamentarismu, pranýřování úředníků, nenávisti k přistěhovalcům a antisemitismu (Milza 2005, s. 69–71). Poujadovo hnutí přirozeně přitahovalo ultranacionalisty a neofašisty, kteří v něm viděli možnost k destabilizaci režimu (Shields 2007, s. 83).

Ve volbách v lednu 1956 získala Poujadova strana UFF 11,6 % odevzdaných hlasů. V parlamentu tedy obsadili 52 křesel, což lze považovat za úspěch, ale nejednalo se o zlomový moment. Navíc nelze o Poujadovu hnutí mluvit jako o ryze fašistickém. Dají se zde nalézt krajně pravicové aspekty, nicméně vzhledem k neschopnosti francouzské krajní pravice zůstat trvale sjednocená, mířilo toto hnutí nevyhnutelně k rozpadu. Za fašistickou hrozbu jej označovala nejvíce levice, která se tím snažila odradit potenciální voliče. Definitivní konec přišel do návratu de Gaulla k moci. Část členů přešla ke gaullismu a sám Pierre Poujad stanul na krajní pravici (Milza 2005, s. 73–77).

2.2.2. Alžírská válka

Velkou šanci pro neofašistická hnutí představovala alžírská krize. Navzdory tomuto potenciálu metropolitní Francie nezaznamenala ze strany fašistů žádnou velkou hrozbu. Bylo tomu tak převážně díky silné osobnosti de Gaulla, jehož režim byl vítanou změnou pro střední třídu, podnikatele i lidi obávající se nástupu komunismu (Milza 2005, s. 78).

Válka v Alžíru dala vzniknout krajně pravicové teroristické organizaci *Organisation Armée Secrète* (Organizace tajné armády). OAS vzniklo v roce 1954 za účelem zachování francouzského Alžírka a potlačení emancipačních snah v Alžírsku. Do řad OAS vstoupila řada bývalých vojáků, kteří působili v Indočíně, nebo právě v Alžírsku. K dosažení svých cílů se OAS často uchýlovalo k teroristickým útokům proti podporovatelům vlády nebo členům policie či armády (Wales 1969, s. 35–36).

Od roku 1956 došlo ke zhoršení stavu války, teroristické útoky OAS na území Francie i Alžírka byly čím dál častější a centrální vláda ve Francii budila dojem, že není schopna

efektivně řešit situaci v Alžírsku. Tyto faktory tlačily alžírské Francouze do náruče krajně pravicových hnutí. Hrstka pučistických důstojníků měla v plánu nastolit v Paříži vojenský režim, který měl zajistit vítězství ve válce v Alžírsku. Tento plán ale skončil neúspěchem, jelikož v metropolitní Francii byly krajně pravicové skupiny rozdrobené a neschopné spolupráce (Milza 2005, s. 80–81; Wales 1969, s. 36). Prezident René Coty navíc povolal na pomoc generála de Gaulla, který se chopil úřadu předsedy vlády a sestavil novou vládu, která disponovala výjimečnými pravomocemi. 1. června, pouhé čtyři dny po nástupu do funkce premiéra, odletěl de Gaulle do Alžírsku, kde podpořil zastávce francouzského Alžírsku (Fenby 2015, s. 351–352). Bylo to právě silné postavení generála de Gaulla v očích Francouzů, které pomohlo stabilizovat situaci ve Francii. Zabránilo se krvavému střetu zastánců a odpůrců demokracie a zároveň bylo zamezeno veškerým snahám o nastolení vojenské diktatury.

Alžírská krize vyústila v pád IV. republiky a nastolení poloprezidentské V. republiky, v jejímž čele stanul generál de Gaulle. Navzdory skutečnosti, že de Gaulle při nástupu do funkce slíbil zachování francouzského Alžírsku, došlo po řadě neúspěšných jednání s Frontou národního osvobození k podpisu Eviánských dohod v březnu 1962 které ukončily osm let trvající válku a odstartovaly proces, který vyústil vyhlášením nezávislosti Alžírsku 5. července 1962 (Cohen 2002, s. 221).

Právě trauma způsobené Alžírskou krizí přimělo příznivce francouzské krajní pravice přehodnotit stanovisko vůči kolonialismu. Ze zastánců francouzského Alžírsku se tak stali odpůrci kolonialismu (Spektorowski 2000, s. 292).

2.2.3. **Návrat Jeune Nation**

V roce 1958 se vrátilo na scénu *Jeune Nation* a došlo k založení Nacionalistické strany, v jejímž čele stanul Pierre Sidos a Dominique Venner, o kterém bude řeč později, a další. Po celé Francii vznikla v tomto období celá řada uskupení mající ve svém znaku keltský kříž, který symbolizuje francouzský neofašismus. Program Nacionalistické strany byl schválen na jejím sjezdu v únoru 1959. V programu „nešlo o nic menšího, než o ‘svržení republiky’, ‘zrušení volebních praktik’, eliminaci stran coby ‘synonyma rozdělení’, vyhnání ‘přivandrovalců’ a potrestání viníků ‘odpovědných za zbytečné smrti od roku 1940’. Rovněž se v něm mluvilo o ‘zavedení korporativního syndikalismu’, ‘odstranění apatridního kapitalismu’ a ‘zřízení nacionalistického státu spojením a zorganizováním aktivit a sil národa v jednom svazku’.“ Nechybí ani důraz na ochranu bílé rasy (Milza 2005, s. 85).

Konec Nacionalistické strany přichází týden po jejím ustavujícím sjezdu, kdy je zakázána přímo dekretem vlády. Ten přichází po vlně nevole ze strany veřejnosti, kterou vyvolal pochod stovky mladíků v černých bundách pod symbolem keltského kříže. Po tomto zákazu členové JN přešli do ilegality a začali se věnovat teroristické činnosti. Vláda několikrát nechala zabavit celá vydání revue *Jeune Nation*, za což byla ze strany *Jeune Nation* pranýřována, až nakonec vydávání revue v únoru 1961 vláda zcela zakázala. V roce 1960 vzniká z aktivistů *Jeune Nation* a dalších neofašistických uskupeníh Federace nacionalistických studentů (FEN), kde se poprvé setkáváme s Alainem de Benoistem. Pro FEN byla klíčová otázka silného státu i boj za Francouzské Alžírsko (Milza 2005, s. 86–87).

Pro francouzskou krajní pravici znamenal konec války v Alžírsku počátek úpadku jejich vlivu. Většina představitelů seděla buď ve vězení, odešla do exilu, nebo se věnovala ilegální činnosti (Milza 2005, s. 135).

3. Vznik nových pravicových hnutí

Na začátku 60. let byla krajní pravice ve Francii rozdrobená a většina hnutí a skupin se buď rozpadla, nebo přežívala v ústraní a téměř se nezapojovala do kulturního, nebo politického dění. ‘Záchranu’ pro francouzskou krajní pravici znamenal nástup mladé generace, která válečné události zažila v ranném věku, nebo vůbec.

3.1. Europe-Action

Nové krajně pravicové hnutí se začalo vytvářet kolem revue *Europe-Action* od jejího založení v roce 1963 Dominique Vennerem a mělo určovat kulturní směr celé nové pravice (Winock et al. 1998, s. 154). Lidé kolem *Europe-Action* se chtěli odlišit od svých předchůdců a jejich překonaných názorů, ať už je řeč o antiparlamentarismu, nebo o ryze francouzském vlastenectví. Mělo dojít k jeho nahrazení evropským vlastenectvím opírající se o západní dědictví (Milza 2005, s. 138). V manifestu *Europe-Action* vydaném v roce 1963 nazvaném *Qu'est-ce que le nationa* byla mimo jiné sepsána obhajoba etnocentrického nacionalismu jakožto politického prohlášení západní civilizace (Spektorowski 2000, s. 296).

Během svého fungování mezi lety 1963 a 1966, tedy v letech následujících po Alžírské válce, fungovalo *Europe-Action* jako platforma, na které se setkávali samozvaní fašisté jako Maurice Bardèche, Vichisté a antisemité jako Henry Coston s aktivisty z *Jeune Nation* i členové FEN, ale i kolaboranti z období okupace a dokonce bývalí příslušníci Waffen-SS. Nejpřitažlivější bylo ale především pro mladou generaci, která začátkem 60. let teprve dospěla a nezažila tak na vlastní kůži pro fašismus obtížné poválečné období (Shields 2007, s. 120).

Vedle Dominique Vennera stanul ve vedení *Europe-Action* mimo jiné i Alain de Benoist. *Europe-Action* přišlo s novou podobou nacionalismu. Namísto zastaralé podoby nacionalismu odvíjející se pouze od národnosti (kterou zastával např. Maurice Bardèche) přišlo *Europe-Action* s nacionalismem založeným na evropské sounáležitosti (Bar-On 2011, s. 203). Bylo potřeba vyrukovat s novými hesly a nezaobírat se pouze bojem proti komunismu a de Gaullovi. *Europe-Action* vycházelo z předpokladu, že fašismus v minulosti neuspěl, jelikož neměl stabilní ideologický základ. Ačkoli bylo *Europe-Action* Bardèchem silně ovlivněno, tak na rozdíl od něj, který se otevřeně označoval za fašistu, používalo raději označení ‘nacionalistická revoluce’ (Shields 2007, s. 120).

Součástí této revoluce měla být samozřejmě i ochrana evropské bílé rasy před imigranty z Afriky a Araby nacházejícími se ve Francii, proti kterým útočili razantněji než proti

francouzským Židům. Alain de Benoist společně s Gillesem Fournirem podnikl na pozvání tamější vlády návštěvu Jihoafrické republiky, kde byli nadchnuti fungováním apartheidu a jakožto hlavní přispěvatelé do *Europe-Action* napsali na toto téma oslavnou publikaci (Shields 2007, s. 121–123).

Představa *Europe-Action* o budoucí podobě starého kontinentu byla poměrně jasná. Mělo by dojít ke sjednocení Evropy na základě rasových předpokladů s důrazem na elitářství. S tím souvisí i odpor k silně zakořeněné křesťanské tradici (Bar-On 2001, s. 339). V averzi vůči křesťanství můžeme vidět paralelu s Friedrichem Nietzsche, který kritizoval křesťanství za přílišný soucit se slabými a za důraz na rovnostářství.

Evropa by měla být jakýmsi centrem, ze kterého by ale nebyli vyloučeni ani lidé žijící kdekoli na světě od Austrálie po Severní Ameriku, kteří by odpovídali biologickým a genetickým předpokladům. *Europe-Action* pracovalo s předpokladem ‘očistění’ od biologicky nevhovujících jedinců. Ne však za pomoci systematického vyvražďování, jako jsme tomu byli svědky v minulosti, ale pomocí eugenického procesu. Pojem ‘eugenika’ v tomto případě znamená vědeckou metodu výběru jedinců s vybranými genetickými předpoklady k vylepšení lidského genomu. Zcela zapovězeno by například mělo být míšení mezi jednotlivými rasami (Shields 2007, s. 122). Na ideály *Europe-Action* později navázala celá řada krajně pravicových hnutí.

Europe-Action zanikla na konci roku 1966 po sporech jejích členů, kteří nebyli schopni dosáhnout konsensu ohledně klíčových témat, což je typické pro většinu pravicových hnutí. Nejspornějšími tématy bylo chápání nacionalismu a postoj vůči křesťanství. V dubnu roku 1964 se část členů odštěpila a založila si vlastní hnutí Occident (Západ) pod vedením Pierra Sidose, který zbytek *Europe-Action* označil za kacíře bez vlasti (Milza 2005, s. 138). Nicméně odkaz, který po sobě *Europe-Action* zanechala, se nese převážně ve znamení protikřesťanské nálady a anti-egalitářství, což připravilo půdu pro budoucí Nouvelle Droite a jejich vlajkovou loď GRECE, kterým se budu více věnovat později.

3.2. Nouvelle Droite

Vzhledem k tomu, že se nálada v rámci politického spektra v západní Evropě klonila stále více k levici, museli se tomuto trendu přizpůsobit i neofašisté. Jako názorové hnutí pod taktovkou Alaina de Benoista vzniklo v roce 1968 Nouvelle Droite. V Nouvelle Droite se spojily dva proudy, a to pravicové Conservative Revolution (CR) a Nová Levice a záhy získalo

přízvisko ‘Evropská Nová Pravice’. Přízvisko ‘Evropská’ naznačuje mezinárodní přesah názorů, které by měly mít dopad na Evropský kontinent (Bar-On 2011, s. 202).

Nouvelle Droite ovlivnilo celou řadu pravicových hnutí nejen v Evropě, ale po celém světě, mj. *New Right* ve Velké Británii, *Neue Rechte* v Německu, *Nieuw Rechts* v Nizozemí a Belgii, *Nuova Destra* v Itálii, *Imperium Europa* na Maltě a *Free Congress Foundation* ve Spojených státech (Minkenberg 2000, s. 170–188).

Téhož roku jako Nouvelle Droite vznikl i přidružený think tank GRECE, který založil Alain de Benoist s dalšími asi čtyřiceti ultranacionalisty (Bar-On 2011, s. 203).

3.3. GRECE

Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne, zkráceně GRECE (anglicky Research and Study Group for European Civilization) vzniklo především z bývalých členů *Europe-Action*, *Jeune Nation* nebo *Federace* nacionalistických studentů (Milza 2005, s. 207). Už ze samotného názvu GRECE je patrné, že zakladatelé tohoto think tanku se nehodlali spokojit pouze s Francií, ale že si položili za cíl získat své příznivce po celé Evropě.

Skutečnost, že název GRECE je téměř shodný se jménem Řecka ve francouzském překladu (Grèce) také není náhoda. Zakladatelé se tímto odkázali na pohanské hodnoty antického Řecka, ke kterému vzhlíželi (François a Bar-On 2014, s. 90).

Na založení GRECE lze nahlížet jako moment, kdy z Nové Pravice vzešla intelektuální organizace. V GRECE našla své uplatnění řada bývalých členů krajně pravicových organizací, jmenovitě např. *Jeune Nation* nebo OAS (Spektorowski 2003, s. 116).

Při svém založení dostalo GRECE do vínku čtyři úkoly. Zaprvé by mělo dojít ke změně orientace francouzské krajní pravice, která se dosud zaměřovala především na podporu francouzského Alžírsku a nadále sympatizovala s kolaborantským vichistickým režimem. Mělo dojít ke sjednocení ideologie francouzské krajní pravice, což by mělo upozadit stávající konflikty mezi jednotlivými uskupeními. Zadruhé upustit od zavedeného fungování parlamentarismu. (Bar-On 2011, s. 203–204). Byla upřednostňována organická demokracie² stojící na národní

---

² Pojem ‘organická demokracie’ rozebírá Guillaume Faye (mezi lety 1970 a 1986 člen GRECE) v knize *Proč bojujeme*. Původ tohoto pojmu vidí Faye v politické filozofii antického Řecka. Základní principy organické demokracie jsou následující: etnický homogenní národ, aristokratický princip, upřednostňování vůle národa,

a lidové svrchovanosti, zatímco liberální parlamentní režimy byly vnímány jako degenerované (Milza 2005, s. 211–214). Zatřetí by mělo dojít k převzetí role kulturního lídra od levicových liberálů a k osvobození pravicového prostředí od přešlapů minulosti (fašistické rasové zákony a podpora holokaustu). Jako poslední úkol si zakladatelé GRECE předsevzali změnit majoritní ideologické dědictví, které po sobě krajní pravice zanechává. Dosud byla totiž postavena na etnických, biologických, nebo rasistických základech. Je paradoxní, že v tomto směru ovlivnil Benoista zrovna Maurice Bardèche (který se otevřeně přihlásil k fašismu), když dospěl k názoru, že fašismus se jednoho dne může vrátit, i když v jiné podobě (Bar-On 2011, s. 204).

Přesto, že se de Benoist i celá řada členů GRECE pohyboval v prostředí krajní pravice již delší dobu, bylo jasné, že politické prostředí v Evropě bylo naladěno silně protifašisticky, zatímco kulturu ovlivňovaly především liberálně-levicové nálady. Bouřlivé události roku 1968 jen podtrhly liberálně-levicové naladění Francouzů. Cesta k širokému obecnstvu a tím pádem i k moci vedla právě touto cestou.

Co se týče zařazení GRECE v rámci politického spektra, tak je to poměrně složité. Francouzský filosof, sociolog a politolog Pierre-André Taguieff se o GRECE vyjádřil takto: „...*odmítáním francouzského nacionalismu oponuje Front National³, zavržením liberalismu a ‘tržních hodnot’ se odšťihává od francouzských neo-konzervativních stran (liberálních a neo-gaullistických), odmítáním kosmopolitismu se vzdaluje od neo-socialistických ‘humanitaristů’ (kteří jsou více ‘dialogičtí’ a ‘globální’), a svou chválou imperiální Evropy vzbuzuje nelibost jak u nacionalistů, tak u kosmopolitů (‘liberálů’, ‘environmentalistů’ a ‘socialistů’) [a] stigmatizováním morálního řádu a fundamentalismu (katolického i islámského) zviditelňuje moment, kdy se teologie a náboženství stává ‘fanatismem’ a legitimizuje národní nebo etnické citění.*“ (François a Bar-On 2014, s. 91–92).

3.3.1. Vývoj: od založení po současnost

V roce 1969 vyšlo v tajnosti memorandum ke vzniku GRECE, které mělo být později zničeno. V souladu s tímto dokumentem se Alain de Benoist, jeden z ‘otců zakladatelů’

---

antiegaltářství a princip dějinného osudu (Faye 2016, s. 91–92). Jedná se o eufemistické pojmenování pro zřízení, které z našeho pohledu demokratické není.

³ Front National založil v roce 1972 Jean Marie Le-Pen (původní název zněl *Front national pour l'unité française* (Národní fronta za francouzskou jednotu). Od samého počátku se jednalo o populistickou stranu se značně xenofobní rétorikou. Do řad Front National vstoupila řada bývalých členů či příznivců Poujadova hnutí, neofašistů, odpůrců de Gaulla, ale také pravicových intelektuálů (Stockemer 2017, s. 10–11).

GRECE, snažil vdechnout nové pravici nový směr a oprostít ji od zřejmých projevů fašismu, ultranacionalismu, rasismu nebo antisemitismu (Bar-On 2008, s. 339).

Souběžně s GRECE se na scéně objevila revue *Nouvelle École*. Ačkoli se navenek udržovalo zdání, že *Nouvelle École* a GRECE jsou oddělené organizace, tak ve skutečnosti se jednalo o téměř totožné entity řízené stejným týmem, jehož členové dříve působili v *Europe-Action* a přidružených organizacích, jako např. *Jeune Nation*, FEN, atd. (Milza 2005, s. 207). Lze tedy konstatovat, že zakládající členové GRECE měli velmi podobný základ v rámci francouzského neofašismu.

Po založení revue *Nouvelle École* následovalo založení deníku *Éléments pour la Civilisation Européene* (zkráceně *Éléments*). Do roku 1973 zůstalo *Éléments* interní tiskovinou pouze pro členy. Obě periodika, *Nouvelle École* i *Éléments*, posloužily jako vzor pro stranu Jean-Marie le Pena *Front national* (FN) při založení jejich vlastního deníku *Identité* (Shields 2007, s. 145, 152, 240).

Prvních deset let od svého založení byla činnost GRECE z taktických důvodů držena v tajnosti. Představitelé GRECE se zaměřili především na získávání elit a rozšiřování svého pole působnosti. Během 70. let proběhla celá řada přednášek nebo seminářů jak ve velkých městech, tak i na venkově. Výjimkou nebyly ani tábory s propagandistickým charakterem, nebo letní univerzity. Ke GRECE se postupem času díky blízkosti probíraných témat přidružila celá řada organizací, mezi nimi např. „Paretův kroužek na Science-Po, Galileův kroužek v Dijonu, kroužek Jeana Médecina v Nice, kroužek Henryho de Montherlant v Bordeaux, CLOSOR (Styčný tábor důstojníků a poddůstojníků v záloze), GENE (Studijní skupina pro novou výchovu) atd.“ (Milza 2005, s. 209–210). Můžeme tedy vidět, že GRECE bylo od svého počátku velmi aktivní a rychle rozšiřovalo své pole působnosti a pracovalo na rozšiřování řad svých příznivců.

GRECE svým vlivem poměrně rychle překročilo hranice Francie. Kupříkladu německá *Neue Rechte* se částečně zformulovala po vzoru GRECE, a i přidružený časopis *Elemente* získal své jméno po francouzském *Éléments*. I ruský deník *Elementy* Alexandra Dugina se, jak napovídá název, inspiroval francouzským periodikem. Vliv GRECE dále může nalézt v publikacích vydaných například ve Španělsku nebo v Anglii (Bar-On 2008, s. 339).

V roce 1976 došlo k založení nakladatelství *Éditions Copernic*, které vydalo řadu historických a filosofických publikací od autorů považovaných za průkopníky ve svých oborech (Milza 2005, s. 210).

Jako úhlavního nepřítele označil de Benoist v roce 1977 rovnostářskou ideologii. GRECE neuznává lidské humánní vlastnosti a například na soucit, spravedlnost či respektování práv – a to bez rozdílu u všech lidských bytostí – nahlíží jako na projevy slabosti. Naopak velmi oceňuje kázeň, bojovnost, sílu a teritoriální chování. Opatrně také pracuje s myšlenkou vylepšení lidského druhu za pomoci eugeniky (Milza 2005, s. 212–213).

Na čtvrtém zasedání letní univerzity GRECE, v roce 1978, Guillaume Faye ve svém projevu zcela odmítl konzumní společnost, čímž dal najevo, že GRECE začalo metapolitický⁴ souboj o prosazení nových elit bez ‘obchodní’ mentality (Casadio 2014, s. 54).

Pozornost médií přitáhlo GRECE poprvé na konci 70. let. Francouzská média vyjádřila obavy z uskupení, kolem kterého se pohybovali intelektuálové známí především jako aktivisté z prostředí krajně pravicových uskupení. Především z řad FEN nebo *Eurpe-Action* (Casadio 2014, s. 50). Například noviny *Libération* nebo *Le Monde* pracovaly s teorií, že GRECE má tajný plán na získání politické moci (Casadio 2014, s. 53–54), navíc do roku 1981 měla nová pravice značný vliv na kulturní rubriku týdeníku *Le Figaro*, jelikož do jejího vedení nastoupil v roce 1977 Louise Pauwels. Přestože nepatřil mezi členy, s názory GRECE hojně sympatizoval. Během těchto čtyř let měli na vydávání kulturní rubriky vliv všichni členové GRECE a obsah týdeníku tak často inspirovala témata důležitá pro novou pravici (Milza 2005, s. 211).

Specifickou roli GRECE se Alain de Benoist pokoušel popsat na začátku 80. let v rozhovoru pro italský pravicový časopis *Dissenso*. Během rozhovoru vyloučil slučitelnost kulturní sféry se sférou politickou a opíral se především o metapolitickou strategii. Mělo by tedy dojít nejprve k získání moci v oblasti kultury a následně v oblast politiky. Zároveň zdůraznil, že lidé nemohou mít vlohy pro obě oblasti. De Benoist tak vzhledem ke svému nadání pro kulturu zcela vyloučil vstup do světa politiky (Casadio 2014, s. 54). Postupně by tedy mělo dojít ke změně společnosti i politiky skrze kulturu.

Co se týče počtu členů, tak členská základna v roce 1985 podle prohlášení GRECE čítala 2500 členů a počet sympatizantů se pohyboval v rozmezí 5000–8000 (Steinmetz-Jenkins 2011, s. 439).

Od 80. let začaly v rámci GRECE rezonovat silně protikatolické nálady (François a Bar-On 2014, s. 94). S tím souvisela i rostoucí obliba německého politického teoretika a filosofa

---

⁴ Pojem ‘metapolitika’, jak ji vnímá GRECE vycházela z teorie, podle které je kultura nadřazena politice. Dá se říct, že se jedná o projekt s cílem vytvoření kulturní hegemonie (Maly 2019, s. 4)

Carla Schmitta. Řada článků vydaných v periodikách patřících GRECE se přímo odkazovala na jeho práci a došlo i k přeložení řady Schmittových děl do francouzštiny. V roce 1987 bylo Schmittovu myšlení dokonce věnováno celé číslo *Nouvelle École* (Steinmetz-Jenkins 2011, s. 440).

Mezi členy GRECE ne vždy panovala shoda, například ve spojitosti se zpochybňováním genocidy Židů během druhé světové války. Ačkoli Georges Charbonneau vydal na začátku 90. let polo-veřejné prohlášení, že GRECE jakožto celek odmítá popírání holokaustu a existence plynových komor revizionisty. Jean-Claude Valla, který zastával v GRECE vedoucí pozici a podílel se na jejím založení, vydal osobní prohlášení, ve kterém dal revizionistům za pravdu (Bar-On 2001, s. 335).

Když se na začátku 90. let GRECE společně s Club de l'Horloge postavili za 'právo na odlišnost'⁵, neučinili tak na podporu rovnostářství a multikulturalismu, ale za účelem selektivního vyloučení vybraných skupin ze společnosti (Shields 2007, s. 246).

U příležitosti třicátého výročí událostí z května 1968 vyšla v roce 1998 pod taktovkou GRECE kompilace 18 výpovědí ke zmíněným událostem pod názvem *Le Mai 68 de la nouvelle droite*. V tomto díle autoři vyjadřují nesouhlas nejen francouzských, ale také italských, německých a chorvatských ultranacionalistů s 'generací 68'. Na druhou stranu zde velebí sami sebe, ale také ostatní, dle jejich názoru, skutečné osobnosti roku 1968, jako například Daniela Cohn-Bendita za věrnost jejich mladistvým ideálům (Bar-On 2011, s. 205). Na nové levici a na událostech května 1968 se ve výše zmíněné publikaci snaží prokázat, že v mentalitě a v hodnotách lidí lze šířit kulturní změny v rámci politiky. Dále zde vyjadřují naději v nenásilnou pravicovou revoluci v době, kdy je společnost naladěna protifašisticky a vyzývají k pravicovým debatám zpochybňujícím liberalismus i neoliberalismus, dále kapitalismus a multikulturalismus, socialismus a sociální demokracii (Bar-On 2014, s. 36).

O rok později, vychází v časopise *Éléments* dílo 'Manifeste pour une renaissance européenne: À la découverte du GRECE, Son histoire, ses idées, son organisation', které lze považovat za manifest GRECE, jehož autory jsou Alain de Benoist a Charles Champetier. Autoři se zde zaměřují na kritiku současné podoby liberální společnosti a popisují vizi silné Evropy

---

⁵ 'Právo na odlišnost', nebo také 'ethnopluralismus' lze považovat za opak multikulturalismu. Jedná se o koncept podporující myšlenku etnické a kulturní heterogenity na světové úrovni, zatímco lokální úroveň by měla být etnicky i kulturně homogenní (Bar-On 2020, s. 84; Schneider 2019, s. 158).

skládající se z etnicky homogenních komunit a osvobozené od židovsko-křesťanské tradice (Bar-On 2020, s. 83–84).

V posledním desetiletí se GRECE zaměřuje především na boj proti politickému liberalismu a obranu kulturní rozmanitosti. Francouzský odborník na krajní pravici Jean-Yves Camus upozorňuje, že obranou federálního uspořádání a komunitarismu na jedné straně, a odporu vůči neoliberální globalizaci na straně druhé, se nová pravice podobá levicovým hnutím (François a Bar-On 2014, s. 91). Nicméně v názorech na jiná témata zůstala rozdílná stanoviska zachována, například v otázce na rovnost ve společnosti. Zatímco nová pravice má svou vizi entiegalitářské a hierarchicky uspořádané společnosti, levicová hnutí tomuto oponují představou o rovnostářské společnosti (Bar-On 2014, s. 6).

3.3.2. Vize nové Evropy

Jak již bylo několikrát naznačeno, členové GRECE, především Alain de Benoist, vypracovali postupně koncept zcela nové podoby Evropy, která by odpovídala představám nové pravice o jejím uspořádání a fungování.

Jean Maibre, normanský nacionalista a jeden ze spoluzakladatelů GRECE, seznámil de Benoista s teorií post-nacionálního fašismu, se kterou přišel Drieu La Rochelle. Tato teorie vytvořila základ pro Evropu, ve které bude kladen důraz na rozdílnost etnických menšin a pomohla utvořit de Benoistovu vizi Evropy coby federace, ale i světového uspořádání.

Evropa by měla být federalizována a rozdělena dle etnik s cílem zachovat jejich jedinečnou identitu. Evropskou rasu ale de Benoist nevidí jako nadřazenou, nýbrž jako nejvíce pokročilou. Co se týče cizinců, tak by mělo dojít k zastavení jejich začleňování do společnosti, jako k tomu docházelo nejen ve Francii, ale také v Belgii nebo v Itálii. Jejich sofistikované vyloučení z evropské společnosti je ovšem maskováno respektem k jiným kulturám, které jsou ohroženy právě vzdáváním se své vlastní identity vinou liberálně-kapitalistického státu, který dovoluje asimilaci přistěhovalců. Výsledkem by měla být silná Evropa vracející se zpátky ke svým kořenům plná autentických etnik, které se od sebe odlišují, ale zároveň společně bojují proti univerzálnímu liberalismu (Spektorowski 2016, s. 125–127).

Mělo by dojít k odklonu od dědictví kolonizace, která měla za následek šíření židovsko-křesťanské tradice po celém světě.

Nepřátelé byli jasně definováni: liberalisté, socialisté, sociální demokraté, kapitalisté, komunisté, imigranti a multikulturalisté. Ti všichni byli dle Nouvelle Droite označeni jako

širitelé homogenizačních ideologií, které vytrhávají Evropu z jejích kulturních kořenů a ničí její kulturní rozmanitost (Bar-On 2011, s. 206).

Došlo k oprášení projektu *Mittleuropa*⁶, který by posloužil jako protiváha vůči americkému kapitalismu. De Benoist se ale obával, že v zemích jako je Francie se tento návrh setká spíše se záporným než s kladným přijetím, jelikož pro nacionalisty by bylo těžké přijmout germánský pohled, a sice že národní identita nemusí jít nutně ruku v ruce s národní příslušností. Toto vzdání se vlastní suverenity ve prospěch etnické Evropy mělo jednak položit základ pro evropskou kulturní renesanci, ale také umožnit rozmach silné Evropy, která by byla nadřazená Maastrichtské politicko-právní unii. (Spektorowski 2016, s. 127–128). „Tato ‘Evropa sta vlajek’ by měla být celonárodní evropskou říší s hierarchickou, autoritářskou, korporativistickou a pohanskou orientací očištěnou od migrantů a usilující o uchování etnické homogenity v rámci historických evropských regionů“ (Bar-On 2011, s. 208). Geograficky se měla rozléhat od pohoří Ural na východě po Atlantský oceán na západě (Milza 2005, s. 218).

3.3.3. Osobnosti GRECE

V této kapitole se budu věnovat dvěma osobnostem GRECE, kteří se podíleli na formování francouzské nové pravice a svými názory, nebo činy vstoupily do vědomí široké veřejnosti.

3.3.3.1. Dominique Venner

Dominique Venner se narodil v roce 1935 v Paříži a prvním člověkem, který ho seznámil s krajně pravicovým prostředím byl patrně jeho vlastní otec, člen pavicové *Parti Populaire Français*⁷ (PPF) (Lackerstein 2014, s. 379; Milza 2005, s. 208).

Po skončení druhé světové války se jako většina příznivců krajní pravice zaměřil na boj proti komunismu a proti úpadku francouzské národní moci (Lackerstein 2014, s. 379).

Během války o Alžírsko se jako dobrovolník aktivně zapojil do bojů na straně odpůrců nezávislého Alžírka a později se připojil k teroristické organizaci OAS (Lackerstein 2014, s. 379). Bojů se aktivně účastnil a podílel se na puči francouzských generálů, který měl za cíl

---

⁶ S pojmem *Mittleuropa* přišel jako první Friedrich Neumann v roce 1915. Mělo jít o připojení dalších středoevropských států pod Německo za účelem vytvoření čtvrté mocnosti, která by mohla rozlohou i počtem obyvatel konkurovat tehdejšímu světovému mocnostem (Spojeným státům americkým, Velké Británii a Rusku) jak politicky, tak i ekonomicky (Eisfeld a von Beyme 2012, s. 156).

⁷ *Parti Populaire Français* založil v roce 1936 Jacques Doriot. Jednalo se o francouzskou fašistickou stranu, která během 2. světové války kolaborovala s Němci (Soucy 1995, s. 204, 215–218).

svrhnout prezidenta de Gaulla. Puč ovšem skončil neúspěchem a Vennera společně s dalšími pučisty poslal soud do vězení (Zúquete 2018, s. 19).

Během pobytu ve vězení napsal esej *Pour une critique positive* (Za pozitivní kritiku). Impulzem pro sepsání této eseje byla skutečnost, že francouzská krajní pravice se po debaklu v Alžírsku nacházela v hluboké krizi. Venner se pokusil tuto krizi překonat tím, že zařadil francouzský nacionalismus pod nacionalismus evropský (Griffin 2000, s. 43), čímž položil základ pro myšlenku federalizované Evropy, která se později stala důležitým tématem pro krajní pravici.

Dále Venner v eseji zdůraznil nutnost oddělení Alžírského a Francouzského národa, jelikož je vyhodnotil za diametrálně odlišné (Shepard 2012, s. 93), čímž položil základ pro kritiku kolonialismu, ale i pro myšlenku společnosti, ve které jsou jednotlivá etnika oddělena a vyvíjej se samostatně.

Inspiraci můžeme nalézt například u Lenina, který musel pozvednout bolševiky po porážce revoluce v roce 1905 (Shields 2007, s. 119), ale i u Maurice Bardèchého v *Qu'est-ce que le fascisme?*⁸ (Griffin 2000, s. 43). Po dlouhou dobu bylo *Pour une critique positive* považováno za manifest krajní pravice (Milza 2005, s. 205).

Po debaklu boje za francouzské Alžírsko se Venner zaměřil na obhajobu revolučního nacionalismu a během 50. let vstoupil do několika ultranacionalistických organizací (Zúquete 2018, s. 19). Vstoupil například do *Juene Nation*, které i určitý čas vedl a stal se dokonce redaktorem jeho periodika. Déle se podílel na založení Nacionalistické strany v roce 1958, v jejímž vedení stanul společně s Pierrem Sidosem a dalšími. V neposlední řadě se podílel na založení FEN (Spektorowski 2003, s. 127; Milza 2005, s. 85; Shields 2007, s. 115, 119).

Krátce po propuštění z vězení v roce 1963 společně s Alainem de Benoistem založil *Europe-Action* (Shields 2007, s. 119). O dva roky později varoval ve stejnojmenném periodiku *Europe-Action* před rostoucí migrací, ve které spatřoval vážnou hrozbu pro bezpečnost i zdraví (Mammone 2009, s. 180).

V roce 1968 se podílel na založení GRECE i *Nouvelle École* společně s Alainem de Benoistem nebo Claudem Vallou (Milza 2005, s. 209; Spektorowski 2000, s. 291).

---

⁸ *Qu'est-ce que le fascisme?* napsal v roce 1961 Maurice Barèche. Vrací se zde k myšlence evropských meziválečných fašistů na vytvoření nového typu společnosti, kterou rozvinuli pováleční fašisté, kteří usilovali o znovuzrození Evropy bez vlivu Spojených států a Sovětského svazu (Griffin 2000, s. 43).

Venner, jakožto odpůrce Páté republiky, byl toho názoru, že nemůže být odstraněna přímou revolucí. K poražení režimu by měl posloužit demokratický proces.

V roce 1981 získal ocenění Francouzské akademie za *Histoire de l'Armée rouge* (Historie Rudé armády) (Lackerstein 2014, 379).

V roce 2011 vydal knihu *Histoire et Tradition des Européens: 30 000 ans d'identité*, ve které zdůraznil nutnost pro Evropu vrátit se ke svým kulturním kořenům. V tomto duchu vyzdihuje Homérovu knihu Ilias a Odyssea, která nadčasově zachycuje odkaz indoevropského dědictví. V Homérových básních spatřuje zdroj evropské autenticity (Zúquete 2018, s. 20–21).

Svůj život ukončil Dominique Venner 21. května 2011 ve věku 78 let v katedrále Notre Dame v srdci Paříže, kde se v inkriminovaný čas konala bohoslužba. Před zraky stovek věřících a návštěvníků katedrály si vložil do úst pistol a stisk spoušť. V manifestu, který umístil na oltář uvedl jako důvod své sebevraždy zákon legalizující sňatky homosexuálů a adopce dětí homosexuálními páry, který v něm vyvolal silnou vlnu odporu. Tento zákon 18. května podepsal francouzský prezident François Hollande. Důvodem k takto radikálnímu činu ovšem nebyl pouze zmíněný zákon. Mimo jiné varoval před silící mocí islamistů. V dopise věnovaném přátelům označil svůj čin jako obětování se v zájmu zachování francouzského a evropského dědictví. Věřil, že jeho čin připomene francouzskému národu jeho skutečný původ (Lackerstein 2014, s. 373–374).

Katedrálu Notre Dame si Venner nevybral náhodou. Byla totiž postavena na místě starověkého pohanského chrámu a je jedním z nejstarších symbolů keltské posvátnosti (Zúquete 2018, s. 22).

Po Vennerově smrti vyšla jeho poslední kniha *A Samurai of the West: The Breviary of the Unvanquished*, o které sám prohlásil, že byla napsána Evropanem pro Evropany a mělo jít o návod pro budoucí pokolení. Dále mu byla věnována řada poct od jeho přátel i obdivovatelů. Alain de Benoist na shromáždění, kterého se zúčastnily stovky lidí, o jeho činu prohlásil, že „*důvody k životu a ke smrti jsou často stejné, stejně jako tomu nepopíratelně bylo i v případě Dominiqua Vennera, jehož gesto ukázalo hlubokou harmonii jeho života a smrti*“ (Zúquete 2018, s. 22).

3.3.3.2. Alain de Benoist

Alain de Benoist se narodil v roce 1943 v Saint-Symphorien. Zatímco otec se přidal ke gaullistům, matka byla spíše levicového smýšlení. Osobnost, která pravděpodobně předurčila

de Benoistovu orientaci ke krajní pravici, byl Henry Coston, teoretik židovského spiknutí. S Costonem se de Benoist seznámil díky jeho dceři, když mu bylo 14 let a Costonovy spisy v něm probudily veliké zaujetí. V 18 letech zveřejnil několik článků v měsíčníku *Lectures françaises*, který řídil právě Henry Coston. V roce 1961 se de Benoist zapojil do Federace nacionalistických studentů, v jejíž revue *Cahiers universitaires* publikoval své první práce a v roce 1962 se ujal řízení sekretariátu této revue. V témže roce zahájil spolupráci s Dominiquem Vennerem, který zakládal *Europe-Action*, do které záhy vstoupil (Milza 2005, s. 207–208).

Netrvalo dlouho a Alain de Benoist se vypracoval mezi nejvýznamnější představitele francouzské krajní pravice a během 60. let publikoval řadu děl a své čtenáře seznamoval s díly řady myslitelů.

Protestní akce Nové levice a maoistů v roce 1968 de Benoist odmítl, ačkoli cíl byl podobný: odstranění liberální demokracie a vytvoření třetí mocnosti, která by se politicky i ekonomicky vyrovnala tehdejšími dvěma supervelmocem (USA a SSSR). De Benoist jim totiž záviděl jejich vliv na kulturu, ve kterém viděl klíč k politické moci. Tyto protesty měly citelný dopad jak na země na východ od Francie, tak na druhé straně Atlantiku (Bar-On 2011, s. 204).

Během 70. let se de Benoist rozhodl jednak přepracovat svou starou obranu kolonialismu, jednak začal přehodnocovat nacionalismus a rasismus. Jako původce rasismu vidí de Benoist liberalismus, jelikož podporuje míšení kultur ve společnosti, čímž utlačuje kulturní kořeny jednotlivce a nutí ho přijmout univerzalistické hodnoty. Z podpory masivní migrace směrem do Evropy obvinil de Benoist ekonomický liberalismus. Právě kvůli těmto postojům se de Benoist nespojil s Jean Marie Le Penem, dalším význačným představitelem francouzské krajní pravice. De Benoist nesouhlasil s jeho syntézou radikálního nacionalismu a ekonomického neoliberalismu a odmítl jeho zastaralý rasismus, který podle de Benoista nemá v současném světě místo (Spektorowski 2000, s. 292). V roce 1990 dokonce napadl jeho výroky směřující proti migrantům a obhajující nacionalismus, liberalismus a křesťanský konzervativismus (Bar-On 2011, s. 207).

De Benoist i jeho kolegové z Evropské Nové Pravice se chtěli oprostít od staré podoby fašismu. Inspirováni Mauricem Bardèchem si předsevzali očistit poválečný fašismus od totalitních principů a zaměřit se především na intelektuální stránku věci. První změna, o kterou usilovali, bylo přejít od nacionálně-socialistického rasizmu ke kulturnímu diferencionalismu. Tato národně-socialistická tradice měla být přetvořena v celoevropský odpor k neoliberalní

globalizaci (mělo jít o evropský ekvivalent kulturního antiimperialismu, jaký známe ze zemí třetího světa). Tito „průkopníci“ Nové Pravice vytvořili koncept etnické říše sloučením idejí svrchovanosti (lidové, etnické a kulturní) na způsob Schmittovského ‘Grossraum’⁹ (Spektorowski 2016, s. 124–125).

Překážkou pro de Benoista bylo obnovení základního evropského kulturního mýtu, který by sjednotil Evropany žijící pod různými vlajkami. Tento mýtus měl nahradit liberálně-národní demokratickou mytologií, ze které vzešel současný evropský liberální řád (Spektorowski 2000, s. 294).

Jak jsem již uvedla, de Benoist se hojně věnoval psaní, dokonce založil časopisy pod taktovkou Nouvelle Droite. Tyto časopisy našly své čtenáře i mezi ultranacionalisty jak ve Francii, tak i v dalších evropských zemích. De Benoistův věhlas v Evropě značně vzrostl poté, co od 70. let do počátku 80. let přispíval do časopisů *Le Figaro* a *Spectacle du Monde*. Počet jeho čtenářů ještě vzrostl v roce 1978, kdy obdržel nejvyšší literární cenu Francouzské akademie za knihu *Vu de droite* (Viděno zprava). De Benoistova díla byla přeložena do řady evropských jazyků, díky čemuž měl vliv i za hranicemi Francie. Odhaduje se, že *Vu de droite* se prodalo přes 25 000 výtisků po celé Evropě. Od roku 1980 byl de Benoist po celých 12 let pravidelným hostem v pořadu *Le Panorama* rozhlasové stanice France Culture (Bar-On 2011, s. 205).

V roce 1986 vydal de Benoist knihu *Europe, tiers monde, me^me combati*, ve které pracoval s myšlenkou spolupráce Evropy a zemí třetího světa za účelem obrany svých původních kultur před vlivem Spojených států a Sovětského svazu (Bar-On 2011, s. 205).

V roce 1988 začal de Benoist vydávat časopis *Krisis*, ve kterém publikovala své články celá řada odborníků (ne všichni z prostředí krajní pravice), jejichž výzkumy dokládají míru úpadku Evropy již od rozpadu Svaté říše Římské. V *Krisis* byla propagována myšlenka Evropy coby federalizované říše rozdělené dle etnik. Etnika by se ovšem měla odvrátit od židovsko-křesťanské tradice a navrátit se ke svým původním kořenům. Toto rozdělení by mělo zajistit Evropě kulturní přežití tváří v tvář globalizujícím silám americké civilizace (Griffin 2000, s. 49–50). Stejně jako ostatní autoři, tak i de Benoist vyjádřil v několika člancích vydaných v *Krisis* myšlenky, které byly laděny levicově a proekologicky (Bar-On 2001, s. 343).

---

⁹ S teorií ‘Grossraum’ přišel Carl Schmitt poprvé v roce 1928 a rozvíjel ji až do roku 1939. V této teorii pracuje s hegemonickou říší, která formuje své hranice, suverenitu a identitu daného území (Specter 2017, s. 339–400).

Na začátku 90. let zahájil de Benoist spolupráci s levicovým akademickým časopisem *Telos* sídlícím v New Yorku. Pro boj proti Spojeným státům americkým, jakožto poslední zbývající velmoci, začal de Benoist hledat spojence na levicové straně politického spektra, mezi ekology nebo původními obyvateli (Bar-On 2011, s. 207).

S nově vzniklým moskevským krajně pravicovým hnutím Aleksandra Dugina kolem časopisu *Elementy* spolupracoval de Benoist jen krátce na začátku 90. let. Vadil mu totiž Duginův otevřený antisemitismus a silný nacionalismus (Bar-On 2011, s. 209–210).

3.3.4. Manifesto for a European Renaissance

V roce 1999 sepsal Alain de Benoist společně s Charlesem Champetierem u příležitosti 30. výročí založení GRECE manifest, ve kterém shrnuli zásady a klíčové myšlenky hnutí. Toto dílo vyšlo původně v akademickém časopise *Éléments* v roce 1999 pod názvem '*Manifeste pour une renaissance européenne: À la découverte du GRECE, Son histoire, ses idées, son organisation*'. Téhož roku vyšel i anglický překlad v časopise *Telos* pod názvem '*The French New Right in the Year*' 2000. Vydání, ze kterého jsem čerpala při psaní této práce, bylo vydáno v roce 2012 nakladatelstvím Arktos Media Ltd. ve Velké Británii pod názvem '*Manifesto for a European Renaissance*'. Už ze samotného názvu vyplývá, že se jedná o dokument popisující znovuzrození Evropy, která by měla stát na zcela jiných principech než současná liberální Evropa.

Kniha je rozdělena do tří kapitol: Predicaments, Foundations a Positions, které jsou následně členěny na podkapitoly. Celou knihu prostupuje všudypřítomná touha po utvoření panevropské říše bez přítomnosti imigrantů.

3.3.4.1. Predicaments

V první kapitole se autoři věnují vymezení pojmu modernita, a také její kritice. Dále se autoři věnují kritice liberalismu, jakožto dominantní ideologii modernity. Kritizují především jeho materialistický a konzumní charakter a předpovídají, že překonání liberalismu bude poslední krok k překonání modernity.

3.3.4.2. Foundations

První tři podkapitoly druhé kapitoly jsou věnovány popisu přirozených vlastností člověka. Autoři zde rozvíjí teorii, že se žádný jedinec nerodí ani špatný, ani dobrý. Jedinec se vždy rodí do společnosti. Prvotní formu společnosti vidí autoři v rozšířené rodině a jakýkoli předspolečenský stav odmítají. Při narození nese člověk obecné charakteristiky svého druhu,

ke kterým se přidávají dědičné predispozice pro konkrétní schopnosti o způsoby chování. Zároveň autoři oceňují odlišnosti mezi jednotlivými kulturami, a naopak sjednocování kultur vnímají jako útok na jejich suverenitu. Všechny univerzální zákony ovlivňující morální, náboženská, nebo politická rozhodnutí označují za jednu z charakteristik totalitního režimu.

Dále se autoři vracejí ke kritice modernity a individualismu, které viní ze zpřetrhání vazeb mezi lidmi a podřízení člověka homogenizačním institucím, v důsledku čehož se stává opuštěným a zranitelným, jelikož se nadále nemůže identifikovat s modelem společnosti, ve které žije.

Čtvrtá a šestá podkapitola se věnuje politice, etice a fungování politiky. Nová pravice navazuje na dědictví Johanesse Althusia, který definoval stát jako federaci organizovaných komunit a jako hlavní zdroj nezávislosti a svobody označil autonomii. Co se týče etiky, tak francouzská nová pravice připouští, že různé postoje a chování lze měřit podle etických měřítek. Zároveň však odmítá veškeré čistě morální pohledy na svět.

Pátá podkapitola je věnována ekonomice a kritice jejího konzumního charakteru. Autoři volají po návratu ekonomiky k hodnotám, které byly konzumní ekonomikou zavrženy jakožto překážky zisku (např. respekt k přírodě).

Sedmá podkapitola je věnována rozvoji technologií, který ve dvacátém století výrazně pokročil. Poprvé v historii se každá generace rodí do světa odlišného, než zažily předchozí generace. Náhlý rozvoj technologií je připisován především upozadění etického nebo náboženského řádu.

V osmé a deváté podkapitole se autoři, jakožto i francouzská nová pravice, ohrazují proti potlačování rozdílů mezi lidmi a v rozmanitosti naopak vidí světové bohatství. Westernizaci označují jako nástroj ke smazání rozdílů pod záminkou pokroku. Autoři dále předpovídají, že 21. století dá vzniknout multipolárnímu světu, ve kterém se budou za vzájemné spolupráce v určitých oblastech rozvíjet kultury po celém světě. Největší nebezpečí pro toto 'pluriversum' představují kultury snažící se prosadit jako univerzální kultura. Na závěr autoři vysvětlují zálibu francouzské nové pravice v pohanství obdivem antické představy světa.

3.3.4.3. Positions

První čtyři podkapitoly jsou věnovány obhajobě plurality. Autoři se soustředí především na kritiku rasismu, přistěhovalectví a nerovnosti pohlaví. Kritika rasismu i nerovnosti pohlaví spočívá v tom, že autoři neodmítají rozdíly mezi rasami ani pohlavími. Na rozdílnosti se naopak

dívají pozitivně jako na příležitosti ke vzájemnému obohacení. Naopak přistěhovalci vnímají velice negativně, jelikož má za následek ohrožení kulturní rozmanitosti. K ohrožení kulturní rozmanitosti dochází z toho důvodu, že přistěhovalci jsou odříznuti od své ‘domovské’ kultury a musí se alespoň částečně přizpůsobit nové kultuře, čímž dochází k míšení kultur. Hostitelská kultura je pak ohrožena z toho důvodu, že pokud od nově příchozích přejímá, byť jen malou část jejich kultury, ztrácí svou původní autenticitu.

Pátou, osmou a devátou podkapitolu věnovali autoři kritice globalizace, kapitalismu, materialismu a nastavení ekonomiky proti zájmu občanů, jelikož došlo k nahrazení průmyslového kapitalismu finančním kapitalismem, který se orientuje na maximální návratnost investic v co nejkratším časovém horizontu.

Šestá a sedmá podkapitola se zaměřuje na odcizení vládnoucí vrstvy běžnému občanovi, krizi národního státu a na obhajobu myšlenky federální a demokratické Evropy. Demokracii obdivují jakožto systém, který nejlépe podporuje rozmanitost ve společnosti především díky tendenci mírových řešení konfliktů a pozitivnímu přístupu k menšinám. Zároveň u demokracie obdivují přístup k rovnosti, jelikož v demokracii si jsou lidé rovni pouze na politické úrovni.

Následující tři podkapitoly navazují na myšlenky odcizení člověka, ale v tomto případě z hlediska prostředí, ve kterém žije. Autoři se zde věnují ekologii a udržitelnému čerpání a rozvoji. Dále kritizují tendenci k nadměrné expanzi a koncentraci, jelikož má za následek izolaci a větší zranitelnost jedinců, kteří nemají téměř žádné sociální jistoty. Předmětem kritiky se také stává moderní urbanismus, a neosobní podoba velkých měst, kde obyčejní lidé nežijí, ale pouze přežívají. S tím souvisí i nezodpovědný přístup k životnímu prostředí. Krok správným směrem naopak vidí v rozvoji vesnic a středně velkých měst, které podporují rozvoj lokálních komunit, ze kterých se nevytratila vzájemnost a solidarita s důrazem na produkci lokálních surovin.

V poslední podkapitole nová pravice volá po otevřených debatách a návratu kritického myšlení.

3.4. Co na to Platón?

Na Platónovo učení, stejně jako na učení řady světově uznávaných filosofů a myslitelů, se v průběhu 20. století odkazovala celá řada pravicových až fašistických hnutí. Nově vzniklé skupiny a hnutí tak získaly oporu pro své programy. Mnohdy se ovšem jednalo o myšlenky vytržené z kontextu a vyvedené do extrému.

Think thank GRECE, kterým se zabývám v této práci, se na Platónovo učení výslovně neodvolávalo. Mým cílem tedy je zjistit, zda lze nalézt názorovou shodu s Platónovým učением i u uskupení, které se na jeho učení explicitně nehlásilo.

3.4.1. Kdy vzniká společnost?

De Benoist s Champetierem popisují v podkapitole *'Society: A Body of Communities'* existenci komunit a sociálních skupin jako esenciální prvek pro existenci člověka. Je to právě možnost projevit se v rámci společenství, co umožňuje existenci lidstva. Autoři odmítají jakýkoli před-společenský stav, v kterém se samostatně vyskytují jedinci bez vazeb na ostatní. Jako nejstarší formu komunity vnímají autoři rodinu v jejím širším slova smyslu (tedy ne pouze tzv. nukleární rodinu).

Na druhou stranu Platón ve II. knize rozvíjí myšlenku, že obec vzniká „*když každý z nás pocítí svou nesoběstačnost a potřebu množství pomocníků*“ (Platón, s. 93). Jak vypadá život lidí před vznikem obce není uvedeno, na druhou stranu v podkapitole *'V jednoduché obci prostý život'* je uvedeno, že obyvatelé obce „*budou hodovat spolu s dětmi*“ (Platón, s. 98). Lze tedy vyčíst, že s přítomností žen a dětí se počítá i před vznikem obce a lidé tedy žijí v malých skupinách skládajících se z rodinných příslušníků.

3.4.2. Rovnostářství

Dochází tedy ke vzniku společnosti. Jaký mají zkoumané subjekty přístup k egalitářství? GRECE se v průběhu svého působení opakovaně vyjádřilo proti myšlence rovnosti. Na samém začátku knihy, v podkapitole *'What is Modernity?'* autoři připisují původ egalitářství křesťanské víře, podle které mají všichni bez rozdílu právo na spasení. V podkapitole *'Against Depolitisation: For the Strengthening of Democracy'* de Benoist s Champetierem zdůrazňují, že lidé si od přírody nejsou rovni. Odlišný přístup k jednotlivým složkám společnosti obhajuje i Platón. Ve III. knize Ústavy je v podkapitole *'Mýtický původ tří tříd'* rozebrána myšlenka, že každý má v sobě určitý kov, který předurčuje zařazení občana v rámci obce. Zlato v sobě mají vládcí, stříbro v sobě mají pomocníci a železo nebo měď mají v sobě rolníci a ostatní pracovníci (Platón, s. 166-168).

3.4.3. Přístup k ženám

Podobně jako se de Benoist s Champetierem ve své knize vyjadřují proti znevýhodňování žen ve společnosti, tak i Platón v Ústavě argumentuje, že ženy by v rámci obce měly mít stejné pozice jako muži.

V podkapitole nazvané *'Against Sexism; For the Recognition of Gender'* de Benoist s Champetierem odmítají teorii, že odlišnosti mezi mužským a ženským pohlavím vyplývají ze sociálního konstruktů, jelikož 'univerzální' hodnoty jsou ve výsledku maskulinními hodnotami. Nová pravice se hlásí k diferenciálnímu feminizmu, který podporuje roli rozdílností pohlaví ve veřejné sféře a staví se za specifická ženská práva (například právo na mateřství, ale i na potrat).

Platón v V. knize Ústavy v kapitolách *'Stejné zařazení a stejná výchova žen i mužů'* až *'Výhody z rozdělení funkcí'* odmítá vyloučení žen z veřejného života. Naopak chce, aby se ženy s muži na všem podílely, a to nejen v rámci domova a obce, ale například i ve věcech válečných. Dokonce ženy přirozeně nadané pro válečné umění by měly zaujímat místa mezi strážci obce, navzdory skutečnosti, že jsou od přírody fyzicky slabší, než muži (v knize je lidská společnost přirovnána ke psí smečce, ve které vyrážejí na lov psi i feny společně). Žena s vlohy pro výkon strážkyně bude totiž tuto pozici vykonávat lépe, než fyzicky zdatný muž, který tyto vlohy nemá.

3.4.4. Prvky eugeniky

Nelze opomenout ani myšlenku příhodného párování mužů a žen za účelem plození potomků s co možná nejlepšími přirozenými vlastnostmi. V Manifestu se sice autoři na toto téma nevyjadřují, nelze však opomenout, že řada členů GRECE se k myšlence eugeniky v minulosti veřejně hlásila. Navíc celé *Manifesto for a European Renaissance* prostupuje mimo jiné i myšlenka ochrany genetického dědictví národů a etnik. Nikde to není explicitně řečeno, ale mezi řádky lze jednoduše vyčíst, že smíšená manželství by se v takto koncipované společnosti nedočkala kladného přijetí. V tomto duchu se vyjadřuje i Platón, který v Ústavě (konkrétně v kapitolách *'Rady manželské'* a *'Předpisy o dětech'* V. knihy) opakovaně zdůrazňuje, že děti by měli mít především vybraní občané obce s ideálními vlastnostmi, kteří budou vyhodnoceni jakožto 'nejlepší muži' a 'nejlepší ženy', zatímco „*dětem horších rodičů, nebo dětem s nějakou vadou, které se narodily těm lepším, dají, jak náleží, zmizet na nějakém zapovězeném a skrytém místě*“ (Platón, s. 235).

3.4.5. Forma vlády

Co se týče samotné správy obce, v Platónově vizi je obec hierarchicky uspořádána a každý má v rámci obce předurčené své místo. Stát v takovéto společnosti zaujímá velmi silnou roli a veřejnosti je prezentován jako všemocný a neomylný. Vládnoucí vrstva správců by měla být vybrána ze třídy strážců a měla by mít pravomoci rozhodovat o uzavírání ve věcech

uzavírání manželství a plození dětí, jejich výchova a vzdělání. Zároveň nesmí strážci připouštět změny v tělesné a múzické výchově. Dále je jejich povinnost udržovat obec jednotnou a přiměřeně velkou, ale také mají odpovídat za rozsuzování sporů (Platón, s. 162-166, 177-184, 195). Dochází tedy k nastínění obce, ve které hraje prim vládnoucí vrstva se silným postavením, která má mít v kompetenci i soudní záležitosti.

Platónův popis obce z velké části odpovídá principům organické demokracie, na kterou se často odvolávali teoretici nové pravice, včetně členů GRECE. Pro připomenutí, pro organickou demokracii jsou klíčové následující pojmy: etnická homogenita národa, důraz na dodržování vůle národa, zásada aristokratického výběru vládců a princip dějinného osudu.

Proti představě státu gigantických rozměrů se v podkapitolách *'Politics: an Essence and an Art'* a *'Against Gigantism; For Local Communities'* ohrazují i de Benoist s Champetierem. Je pravda, že ve své knize vyzdvihují myšlenku federalismu na druhou stranu zdůrazňují, že by se tato federace měla sestávat z malých a autonomních komunit. Jako zdroj moci označují autoři lid. Zároveň zdůrazňují princip subsidiarity a podřízenost zákonů obecné vůli. V podkapitole *'Against Depoliticisation; For the Strengthening of Democracy'* je v souvislosti decentralizace politické moci a přímého zapojení všech občanů do politického procesu připuštěna myšlenka referenda.

Lze s jistotou říct, že i zřízení, které popisuje de Benoist s Champetierem, splňuje několik kritérií organické demokracie. Jedná se především o důraz na existenci etnicky homogenních národů a na prioritu vůle národa skrze participaci všech občanů na politickém životě, včetně přípuštění možnosti referenda.

4. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo nalézt odpověď na výzkumnou otázku: **Jaké lze nalézt shody mezi ideologií francouzské krajně pravicové skupiny GRECE a Platónovým učním?**

Jelikož by kompletní analýza Platónovy ústavy z hlediska krajně pravicové ideologie rozsahem překonala hranice bakalářské práce, rozhodla jsem se stanovit si oblasti, které budu posuzovat u obou knih. Odpověď na výzkumnou otázku lze shrnout v několika bodech, kdy každý bod označuje jednu porovnávanou oblast.

První oblastí, kterou jsem se rozhodla porovnat byl vznik samotné společnosti. Zatímco de Benoist a Champetier jasně odmítají jakoukoli formu před-společenského stavu a jako nejstarší formu společnosti vidí rozšířenou rodinu, Platón hovoří o vzniku obce až v momentě, kdy se lidé potřebují spojit za účelem zvýšení míry soběstačnosti a rozdělení práce takovým způsobem, aby každý vykonával pouze jednu práci. Na druhou stranu Platón o něco později zcela samozřejmě zmiňuje přítomnost dětí. Lze tedy předpokládat, že rodina existuje i před vznikem obce.

Další oblastí, kterou jsem porovnávala je rovnost lidí. V obou případech je přístup stejný, tedy silně antiegalitářský.

S tématem rovnosti lidí ve společnosti úzce souvisí další porovnávané téma, kterým je rovnost mezi pohlavími. V obou knihách se autoři vyjadřují proti systematizovanému znevýhodňování žen. Nicméně zatímco dvojice autorů de Benoist a Champetierem vyzdvihují rozdílnosti, které s sebou nese příslušnost k danému pohlaví a s tím související specifická práva, Platón uznává (mimo rozdíl že ženy rodí, zatímco muži plodí) pouze tu odlišnost, že ženy jsou od přírody slabší než muži. Nicméně tato odlišnost nemá ženám bránit zastávat v rámci obce jakoukoli pozici, pokud se u ní projeví přirozené nadání.

Není novinkou, že u Platóna nacházíme prvky eugeniky, když rozebírá, jaké ženy a jací muži by měli být vybíráni pro plození potomstva a co dělat s dětmi, které se narodí mimo požehnaný svazek, nebo s nějakou vadou.

Co se týče přímo řízení státu, tak u obou porovnávaných subjektů se vyskytují prvky organické demokracie. Zatímco Platón popisuje společnost, kterou řídí vybraná skupina 'nejlepších ze strážců', která ví, co je pro obec nejlepší a pod kterou spadá i moc soudní, de Benoist

a Champetier popisují rasově, kulturně a etnický homogenní společnost s důrazem na dodržování vůle občanů skrze prvky přímé demokracie (např. připouští možnost referenda).

Není pochyb, že se v obou dílech najdou oblasti, ke kterým se jejich autoři vyjadřují v podobném vyznění. Na jednu stranu to může vypadat, že Platón byl v řadě svých názorů značně radikálnější. Nelze ovšem opomenout historický kontext vzniku a fungování GRECE i napsání samotného Manifestu. Členové GRECE museli být ve svých výrocích velice opatrní, aby na sebe nepřitáhli nežádoucí pozornost a zároveň neodradili své sympatizanty.

Také je důležité číst mezi řádky. Je pravda, že de Benoist s Champetierem ve svém díle odmítají myšlenku apartheidu, na druhou stranu opakovaně zdůrazňují myšlenku federace, ve které budou jednotlivá etnika žít odděleně a kultury se budou rozvíjet samostatně, což apartheidní společnost značně připomíná. Na závěr bych chtěla citovat francouzského historika Pierra Milzu, který se ve své knize takto vyjádřil k otázce, zda je GRECE fašistické hnutí: „*Diskurz vedoucích činitelů Nové pravice na rozmezí 70. a 80. let tvrdil, že GRECE není fašistické, že se děsí nacismu a zavrhuje jakoukoli formu totalitarismu. Konec a tečka. Řeč se ovšem mluví a ... V žádném případě nelze zapomínat, že lidé, kteří činili vyznání antifašistické, antirasistické a antitotalitní víry, předtím ohlásili, že jsou v zájmu šíření svých idejí ochotni učinit je přijatelnými pro ty vrstvy veřejného mínění, na které se zaměřili a jež nebyly nutně nepřátelské k hodnotám republiky.*“ (Milza 2005, s. 219).

5. Summary

The bachelor thesis focuses on far-right groups in France from the second half of the 20th century. Then the thesis focuses on one particular think tank called GRECE, its ideology and history. Subsequently, the thesis is devoted to two members of GRECE, to Alain de Benoist and Dominique Venner, their lives, their work and their legacy.

In the following part there is analysis of a book *'Manifesto for a European Renaissance'* written by Alain de Benoist and Dominique Venner. This book is considered as a new-right manifesto and the most important ideas of the new-right are summarized here.

The final part is devoted to comparison of the above *'Manifesto for a European Renaissance'* with the *'Republic'* written by Athenian philosopher Plato. The aim of this part is to determine the common views in certain areas: the beginning of the society, egalitarianism, gender equality, eugenics and the form of government.

The highest degree of agreement can be found within the middle three points. Both compared cases are strongly antiegalitarian and both cases condemn the disadvantage of women in society. The fact that we can find elements of eugenics is nothing new. The authors of *'Manifesto for a European Renaissance'* are not supporting the idea of eugenics in the book explicitly, but they are repeatedly emphasized the need to separate ethnic groups, so we can read between the lines that there would be no space for children from mixed marriages. We should also not forget that many members of GRECE have in the past spoken out in support of eugenics.

Použitá literatura

BARDEÈCHE, Maurice, 1960. *Qu'est-ce que le fascisme?*

BARNES, Ian R., 2000. Antisemitic Europe and the 'Third Way': The Ideas of Maurice Bardèche. *Patterns of Prejudice* [online]. B.m.: Routledge, **34**(2), 57–73. ISSN 0031-322X. Dostupné z: doi:10.1080/00313220008559140

BARNES, Ian, R., 2002. I am a Fascist Writer: Maurice Bardèche—Ideologist and Defender of French Fascism. *The European Legacy* [online]. B.m.: Routledge, **7**(2), 195–209. ISSN 1084-8770. Dostupné z: doi:10.1080/10848770220119659

BARNES, Ian, R., 2003. A fascist Trojan horse: Maurice Bardeche, fascism and authoritarian socialism. *PATTERNS OF PREJUDICE* [online]. **37**(2), 177–194. ISSN 0031322X. Dostupné z: doi:10.1080/0031322032000084697

BAR-ON, Tamir, 2001. The Ambiguities of the Nouvelle Droite, 1968-1999. *The European Legacy* [online]. B.m.: Routledge, **6**(3), 333–351. ISSN 1084-8770. Dostupné z: doi:10.1080/10848770120051349

BAR-ON, Tamir, 2008. Fascism to the nouvelle droite: The dream of Pan-European empire. *Journal of Contemporary European Studies* [online]. **16**(3), 327–345. ISSN 14782804. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1080/14782800802500981

BAR-ON, Tamir, 2011. Transnationalism and the French Nouvelle Droite. *Patterns of Prejudice* [online]. **45**(3), 199–223. ISSN 0031322X. Dostupné z: doi:10.1080/0031322X.2011.585013

BAR-ON, Tamir, 2014. The French New Right: Neither Right, nor Left? *Journal for the Study of Radicalism* [online]. B.m.: Michigan State University Press, **8**(1), 1–44. ISSN 1930-1189. Dostupné z: doi:10.14321/jstudradi.8.1.0001

BAR-ON, Tamir, 2020. Are the Alt-Right and French New Right Kindred Movements? In: Samir GANDESHA, ed. *Spectres of Fascism* [online]. B.m.: Pluto Press, Historical, Theoretical and International Perspectives, s. 79–94 [vid. 2020-07-28]. ISBN 978-0-7453-4064-7. Dostupné z: doi:10.2307/j.ctvxrpzqv.9

BASTOW, Steve a James MARTIN, 2003. NEO-FASCISM AND THE THIRD WAY. In: *Third Way Discourse* [online]. B.m.: Edinburgh University Press, European Ideologies in the Twentieth Century, s. 93–116 [vid. 2020-05-06]. ISBN 978-0-7486-1561-2. Dostupné z: doi:10.3366/j.ctvxcrdg.8

CASADIO, Massimiliano Capra, 2014. The New Right and Metapolitics in France and Italy. *Journal for the Study of Radicalism* [online]. B.m.: Michigan State University Press, **8**(1), 45–86. ISSN 1930-1189. Dostupné z: doi:10.14321/jstudradi.8.1.0045

COHEN, William B., 2002. The Algerian War, the French State and Official Memory. *Historical Reflections / Réflexions Historiques*. B.m.: Berghahn Books, **28**(2), 219–239. ISSN 0315-7997.

DE BENOIST, Alain a Charles CHAMPETIER. *Manifesto for a European Renaissance*. United Kingdom: Arktos Media, 2012. ISBN 978-1-907166-78-5.

EISFELD, Rainer a Klaus VON BEYME, 2012. 'Mitteleuropa' in Historical and Contemporary Perspective. In: *Radical Approaches to Political Science: Roads Less Traveled* [online]. 1. vyd. B.m.: Verlag Barbara Budrich, s. 155–166 [vid. 2020-04-16]. ISBN 978-3-8474-0028-8. Dostupné z: doi:10.2307/j.ctvddzgc3.12

FAYE, Guillaue, 2016. *Proč bojujeme*. Praha: Délský potápěč. ISBN 978-80-906390-0-3.

FENBY, Jonathan, 2015. *The History of Modern France*. Baskerville: Simon & Schuster UK. ISBN 978-1-4711-2930-8.

FORTI, Simona, 2006. The Biopolitics of Souls: Racism, Nazism, and Plato. *Political Theory*. B.m.: Sage Publications, Inc., **34**(1), 9–32. ISSN 0090-5917.

FRANÇOIS, Stéphane a Tamir BAR-ON, 2014. The Nouvelle Droite and "Tradition". *Journal for the Study of Radicalism*. B.m.: Michigan State University Press, **8**(1), 87–106. ISSN 1930-1197.

GOLSAN, Richard J., 1993. Review of The Vichy Syndrome: History and Memory in France Since 1944. *SubStance* [online]. B.m.: University of Wisconsin Press, **22**(2/3), 370–375. ISSN 0049-2426. Dostupné z: doi:10.2307/3685305

GRIFFIN, Roger, 2000. Between metapolitics and apoliteia : The Nouvelle Droite's strategy for conserving the fascist vision in the „interregnum". *Modern & Contemporary France* [online]. B.m.: Routledge, **8**(1), 35–53. ISSN 0963-9489. Dostupné z: doi:10.1080/096394800113349

LACKERSTEIN, Debbie, 2014. Death in the Cathedral: the Long Battle over French National. *Australian Journal of Politics & History* [online]. **60**(3), 373–383. ISSN 0004-9522. Dostupné z: doi:10.1111/ajph.12065

MALY, Ico, 2019. New Right Metapolitics and the Algorithmic Activism of Schild & Vrienden. *Social Media + Society* [online]. B.m.: SAGE Publications Ltd, **5**(2), 2056305119856700. ISSN 2056-3051. Dostupné z: doi:10.1177/2056305119856700

MAMMONE, Andrea, 2009. The Eternal Return? Faux Populism and Contemporarization of Neo-Fascism across Britain, France and Italy. *Journal of Contemporary European Studies* [online]. B.m.: Routledge, **17**(2), 171–192. ISSN 1478-2804. Dostupné z: doi:10.1080/14782800903108635

MILZA, Pierre, 2005. *Evropa v černých košilích*. Praha: Themis. ISBN 80-7312-044-5.

MINKENBERG, Michael, 2000. The Renewal of the Radical Right: Between Modernity and Anti-modernity. *Government and Opposition*. B.m.: Cambridge University Press, **35**(2), 170–188. ISSN 0017-257X.

PLATÓN. *Ústava*. Praha: Oikoymenh, 11993. ISBN 80-205-0347-1.

REED, Ellery Francis, 1923. Psychic Mechanisms and Social Radicalism. *The Journal of Social Forces* [online]. B.m.: Oxford University Press, **2**(1), 36–40. ISSN 1532-1282. Dostupné z: doi:10.2307/3005174

SHEPARD, Todd, 2012. “Something Notably Erotic”: Politics, “Arab Men,” and Sexual Revolution in Post-decolonization France, 1962–1974. *The Journal of Modern History* [online]. B.m.: The University of Chicago Press, **84**(1), 80–115. ISSN 0022-2801. Dostupné z: doi:10.1086/663172

SHIELDS, James, 2007. *The Extreme Right in France: From Pétain to Le Pen*. London; New York: Routledge. ISBN 978-0-415-09755-0.

SCHNEIKER, Andrea, 2019. The New Defenders of Human Rights? How Radical Right-Wing TNGOs are Using the Human Rights Discourse to Promote their Ideas. *Global Society* [online]. B.m.: Routledge, **33**(2), 149–162. ISSN 1360-0826. Dostupné z: doi:10.1080/13600826.2018.1546673

SOUICY, Robert, 1995. *French Fascism: The Second Wave 1933–1939* [online]. B.m.: Yale University Press. The Second Wave 1933–1939 [vid. 2020-04-27]. ISBN 978-0-300-07043-9. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/j.ctt1dszw2g.11>

SPECTER, Matthew, 2017. 5. Grossraum and Geopolitics: Resituating Schmitt in an Atlantic Context. *History and Theory* [online]. **56**(3), 398–406. ISSN 1468-2303. Dostupné z: doi:10.1111/hith.12028

SPEKTOROWSKI, Alberto, 2000. The French New Right: Differentialism and the Idea of Ethnophilic Exclusionism. *Polity* [online]. B.m.: Palgrave Macmillan Journals, **33**(2), 283–303. ISSN 0032-3497. Dostupné z: doi:10.2307/3235491

SPEKTOROWSKI, Alberto, 2003. The New Right: Ethno-regionalism, ethno-pluralism and the emergence of a neo-fascist „Third Way“. *Journal of Political Ideologies* [online]. B.m.: Routledge, **8**(1), 111–130. ISSN 1356-9317. Dostupné z: doi:10.1080/13569310306084

SPEKTOROWSKI, Alberto, 2016. Fascism and Post-National Europe: Drieu La Rochelle and Alain de Benoist. *Theory, Culture & Society* [online]. **33**(1), 115–138. ISSN 0263-2764. Dostupné z: doi:10.1177/0263276415590001

STEINMETZ-JENKINS, Daniel, 2011. French Laïcité and the Recent Reception of the German Secularization Debate into France. *Politics, Religion & Ideology* [online]. B.m.: Routledge, **12**(4), 433–447. ISSN 2156-7689. Dostupné z: doi:10.1080/21567689.2011.624413

STOCKEMER, Daniel, 2017. *The Front National in France : Continuity and Change Under Jean-Marie Le Pen and Marine Le Pen* [online]. Cham, Switzerland: Springer [vid. 2020-04-23]. ISBN 978-3-319-49639-9. Dostupné z: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?auth-type=shib&custid=s1240919&profile=eds>

TAUBER, Kurt P., 1959. German Nationalists and European Union. *Political Science Quarterly* [online]. B.m.: [Academy of Political Science, Wiley], **74**(4), 564–589. ISSN 0032-3195. Dostupné z: doi:10.2307/2146424

WALES, George E., 1969. ALGERIAN TERRORISM. *Naval War College Review*. B.m.: U.S. Naval War College Press, **22**(2), 26–42. ISSN 0028-1484.

WINOCK, Michel, Jean-Pierre AZÉMA, Pierre BIRNBAUM, Pierre MILZA, Pascal PERRINEAU, Prochasson CHRISTOPHE a Jean-Pierre RIOUX, 1998. *Historie extrémní pravice ve Francii*. 1. Praha: Academia. ISBN 80-200-0711-3.

ZÚQUETE, José Pedro, 2018. Intellectual Foundations, Practices, and Networks. In: *The Identitarians* [online]. B.m.: University of Notre Dame Press, The Movement against Globalism and Islam in Europe, s. 7–104 [vid. 2020-05-01]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/j.ctvpj775n.8>

Teze bakalářské práce

Název: Inspirace neofašistických hnutí Platónem na příkladu francouzské skupiny GRECE

Jméno autora: Anastazie Podhůřská

Jméno školitele: Mgr. Jan Charvát, M.A., Ph.D.

Klíčová výzkumná otázka

Jaké lze nalézt shody mezi ideologií francouzské neofašistické skupiny GRECE a Platónovým učením?

Význam tématu

V průběhu druhé poloviny 20. století vznikla v Evropě řada neofašistických uskupení a mezi nimi i významné francouzské názorové společenství GRECE. Toto uskupení je spojované s řadou osobností, které měly vliv na formování dalších neofašistických hnutí v Evropě.

Význam uskupení GRECE trvá dodnes. S jeho vznikem v roce 1968 je spojen také začátek vydávání časopisu *Nouvelle École*, který vychází dodnes a jehož zakladatelem i ředitelem je Alain de Benoist. S *Nouvelle École* spolupracovala celá řada významných osobností. Mezi nimi například britský genetik Darlington, sociolog Julien Freund nebo spisovatelé Arthur Koestler, Louis Pauwles a další.

Alain de Benoist do dnešní doby publikoval přes 50 knih. Mezi nimi například Manifest pro Evropskou Renesanci, na kterém pracoval společně s Charlesem Champetierem. V tomto manifestu je shrnut 30 třicetiletý vývoj ideologie GRECE.

Mezi osobnostmi, které spolupracovaly s Alainem de Benoistem v rámci GRECE a *Nouvelle École* patří například bývalý tajemník *Europe-Action* a budoucí předseda a následně čestný předseda GRECE Roger Lemoin, bývalý funkcionář FEN a *Europe-Action* v Nice Jacques Bruyas, Dominik Venner nebo spisovatel Jean Mabir.

Představitelé těchto extremistických hnutí se ve svých prohlášeních často odkazují na významné myslitele a filosofy, případně rozvádějí jejich myšlenky, což je ukázkový příklad toho, jak jednoduše může dojít ke zneužití jména a myšlenek významných osobností demagogy. Toto se stalo i v případě Platóna, na nějž se v průběhu 20. století odkazovala řada extremistických hnutí.

Předpokládaná struktura a vztah k existující literatuře

V úvodu práce se budu věnovat vymezení tématu a definování fenoménu vzniku neofašistických hnutí v Evropě ve druhé polovině 20. století – především ve Francii (Milza 2005; Shields 2007, Bar-On 2011). Poté se zaměřím přímo na skupinu GRECE (Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne) (Shields 2007; Milza 2005; de Benoist a Champetier 2012) a dva její představitele, kteří dosud působili v posledních 10 letech.

Konkrétně se chci zaměřit na Alaina de Benoista (Spektorowski 2016; de Benoist a Rhone 2014; Bar-On 2014; Versluis 2014) Dominiqua Vennera (Lackerstein 2014), který spáchal sebevraždu v katedrále Notre Dame v Paříži. Původ řady názorů, které byly pro GRECE klíčové se dají vystopovat už u Platóna (Platón).

Způsob řešení VO (postup/metodologie) (Drulák 2008)

Při psaní tohoto kauzálně operativního výzkumu neofašistických skupin se chci zaměřit na francouzskou skupinu GRECE a za použití diskurzivní analýzy Manifestu pro Evropskou Renesanci budu hledat nejdůležitější myšlenky a vize této skupiny. Dále budu pracovat s rozhovory s Alainem de Benoistem a s odbornou literaturou věnující se fenoménu neofašistických hnutí v Evropě.

Vnitřní platnost tohoto výzkumu budu zkoumat pomocí prokázání vztahu mezi nezávislou a závislou proměnnou. V tomto případě bude Platónovo učení představovat nezávislou proměnnou a ideologie GRECE závislou proměnnou.

Abych tuto závislost prověřila, aplikuji komparativní metodu na Manifest pro Evropskou Renesanci a určité části Platónovy Ústavy, abych zjistila, zda a v čem konkrétně lze v těchto dílech najít shodu.

Vnější platnost provedeného výzkumu ověřím pomocí zobecnění výsledků na podobné případy (zda lze vliv Platónova učení vztáhnout i na další neofašistické skupiny, které v Evropě vznikly v druhé polovině 20. století).

Seznam klíčových děl

BAR-ON, Tamir. Transnationalism and the French Nouvelle Droite. *Patterns of Prejudice* [online]. 2011, 2011, **45**(3), 199-223 [cit. 2019-05-20]. ISSN 0031-322X. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=14&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31->

[51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=62668211&db=sih](http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=12&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=62668211&db=sih)

BAR-ON, Tamir. A Response to Alain de Benoist. *Journal for the Study of Radicalism* [online]. 2014, 2014, **8**(2), 123-168 [cit. 2019-05-21]. DOI: 10.14321/jstudradi.8.2.0123. ISSN 1930-1189. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=12&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=97094322&db=sih>

DE BENOIST, Alain a Charles CHAMPETIER. *Manifesto for a European Renaissance*. United Kingdom: Arktos Media, 2012. ISBN 978-1-907166-78-5.

DE BENOIST, Alain a Christine RHONE. Alain de Benoist Answers Tamir Bar-On. *Journal for the Study of Radicalism* [online]. 2014, 2014, **8**(1), 141-168 [cit. 2019-05-21]. ISSN 1930-1197. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=10&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=ed-spmu.S1930119714100111&db=edspmu>

DRULÁK, Petr. *Jak zkoumat politiku*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-385-7.

LACKERSTEIN, Debbie. Death in the Cathedral: the Long Battle over French National Identity and the Legacy of Vichy. *Australian Journal of Politics & History* [online]. 2014, 2014, **60**(3), 373-383 [cit. 2019-05-20]. DOI: 10.1111/ajph.12065. ISSN 0004-9522. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=8&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkey1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=98371033&db=poh>

MILZA, Pierre. *Evropa v černých košilích*. Praha: Themis, 2005. ISBN 80-7312-044-5.

PLATÓN. *Ústava*. Praha: Oikoymenh, 11993. ISBN 80-205-0347-1.

SHIELDS, James. *The Extreme Right in France: From Pétain to Le Pen*. New York: Routledge, 2007. ISBN 978-0-415-37200-8.

SPEKTOROWSKI, Alberto. Fascism and Post-National Europe: Drieu La Rochelle and Alain de Benoist. *Theory, Culture & Society* [online]. 2019, 2016, **33**(1), 115-138 [cit. 2019-05-25]. DOI: 10.1177/0263276415590001. ISSN 02632764. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=16&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v->

[sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkcylsaXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=000367251700006&db=edswah](http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=18&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkcylsaXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=000367251700006&db=edswah)

VERSLUIS, Arthur. A Conversation with Alain de Benoist. *Journal for the Study of Radicalism* [online]. 2014, 2014, **8**(2), 79-106 [cit. 2019-05-20]. ISSN A Conversation with Alain de Benoist. Dostupné z: <http://eds.a.ebscohost.com/eds/detail/detail?vid=18&sid=9f1f8e69-fdcc-4da4-9d31-51ce4656683f%40sdc-v-sessmgr02&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHNoaWIm-bGFuZz1jcyZzaXRIPWVkcylsaXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=ed-spmu.S1930119714200071&db=edspmu>